

308610

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

చెన్న పట్టణము 1915 నం. నవంబరు నెల 9 వ తేది మంగళవారము

No 188

నంపుటము. 2.

రాక్షస నామ సంవత్సర కార్తీక శుద్ధ ద్విత్వీయ ౨.

నంచిక ౧౮౮

మోటారుబండ్లు నడుచుచున్నవి

టయముల వివరము

కాకినాడనుండి ప్రతిదినము ఉదయం 7 గంటలకు బయలుదేరి కోటిపల్లి 9 గంటల 30 నిమిషములకు చేరును. తిరిగి కోటిపల్లిలో 10 గంటలకు బయలుదేరి కాకినాడ 12½ గంటలకు చేరును. మరియు యీ నెల ౨గే తేదీనుండి మధ్యాహ్నము ౧.30 గంటలకు బయలుదేరి ద్రాక్షారామము 3 గంటలకు చేరును తిరిగి ద్రాక్షారామమునుండి కోటిపల్లి వెళ్ళకనే 8½ గంటలకు బయలుదేరి గో గంటలకు కాకినాడ చేరును. ఉదయమున కోటిపల్లికి వెళ్ళుటకు ౮.౧౦-౨౦ చార్జి వసూలు చేయబడును. త్రోవలో యెక్కడ ఎక్కినను దిగినను ఆదేచార్జి చేయబడును. మధ్యాహ్నము ద్రాక్షారామముపాపు బండికి ౮.౦౩-౦౦ చార్జి చేయబడును. త్రోవలో యెక్కడ ఎక్కినను దిగినను అదియే చార్జి చేయబడును. ప్రతిరోజున బయలుదేరు బండ్లకు కాకినాడ లో పాపరవోడ్డున వంతెనకు సమీపముగా నున్న ఆచంట నుబ్బారాయడుగారి పేకికలప అఫీసువద్ద ౨౪ గంటలకు ముందుగా టికెట్టులు అమ్మబడును. మరియు ప్రాతమున సీ ఫర్ అఫీసు ఎడటగానున్న మోటారు ట్రాన్సిటుకంపెనీ వద్ద బండి బయలుదేరు కాలమునకు ½ గంటముందుగా టికెట్టులు విక్రయించబడును. నలుగురు కూచోనే సామాన్య మోటారుకార్లు అద్దెకు తీర్చబడుచున్నవి. ఇందును గురించి చేట్టడగాని తదితర సంబంధముగిగాని కోరువారు ఆరణా పోస్టేజిస్టాంపు పంపిన బడయగలరు.

ఇంగ్లీషు మోటారు ట్రాన్సిట్టు

కంపెనీ, కాకినాడ

The English Motor transit Company,

Automobile Engineers

Proprietor, A. SUBBARAYADU

COCANADA.

Amrutanjani

Best Indian Pain Balm.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి వెల 0.8-0.

తలనొప్పులమాన్యును, వాయువుబొట్ల సోగొట్టును, పొట్టపునొప్పుల బారదోలును. పొట్టసోగొట్టును వనచూలికలచే హిందూ దేశమును

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

ప్రతిభంటనుండదగిన చౌకయైన వైద్యసహాయము సువాసన గలిగియుండును.

అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి. 7, కంబు శెట్టివీధి నడరాసు.

అందమైన 1916 క్యాలండరు

ముద్దులొలికెడి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము. ముగ్ధత్వమురమ్యముగ లిఖించబడినవి. దీనివలన 31 వ తేదీ లోపున పోకసారిగ నాలుగు రూప్యముల విలువగల చూపండల గొనువారలకు క్యాలండరు విక్రయముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణాచీటిని పంపవలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బీతో రూ. 0-8-0; డజన్ 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము

పండ్ల పాడి

మోహినీ తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

109 ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

6 తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

కయ్యధమువలన క్యాలండరులు కొద్దిప్రతులు ముద్రింపబడుచున్నవి. దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనిన యాకా భంగము గలుగదు.

వనోషధి సారసపరిలా

ఇది జేహమునందబులు శత్రువుగడ్డలను మరియు నకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళబొట్టు, పాతనాయువుబొట్టు నీరసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినికలిగించును. వాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. శత్రువు కుద్దిపడచి వృద్ధిజేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసాముందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

కుష్టుకుమందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుజేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి; తాగుటకు మందు) నాగల్లి తైలము వైపువలకు మందు. ఈరెండుకని నెలనోజులకు సరిచోవుచుండు 5-0-0.

ప్రాప్తి:— పి. డి. సావంత్, ౧౪౪, జననవాడి, నం. ౨, బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Bombay.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పాడరు

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిముల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టికెట్ 1-కి ౨. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును

210 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి ౨ 12

మీ ఆరోగ్యవార్తములకు చీమలను పడక టిండ్లయందు నల్లులను, దోమలను, పుష్టకపేటికలను చిమటలనుండి కాపాడును

పేగు, పైభాగములకు మలేయ రోగములు రాకుండ కాటోలు నిన్ను కాపాడు చుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదితేక నిమిషమున నుండనేరరు. అనేక వస్తుప్రదర్శనములయందు అనేక బంగారుపతకములకు గొప్ప బహుమానములను పొందినది. అజుమి అందు కంపెనీ, ఒకసారి, జనానా వారిచే 3 రూపాయల బహుమతి. పాడరుపాటములు మారిచూచుటకుగాను అర్హతాచీటి కంపెనీ కంపెనీను కట్టెటూర్లనుండి వ్యాపారమునకు తమ ఇంకానూ పోస్టు, టెల్గ్రా, విడివిడిగా వ్యాపారము చేయవలయును.

పోలు నిజంబు:—

టి. హారతిండు

16 చెనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు 286

మనుష్యులకు వర్తమానము దోమలు, నల్లులు, చీమటలు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురుగుల బాధల నుండి తొలగింపబడుదురు

ప్రపంచప్రసిద్ధి వడిసిన జపాను వారిచే తయారు చేయబడినది.

గ్రామ సిబ్బంది

III

గ్రామ మునసిబ్బంది.

వీరిని గ్రామములో గవర్న మెంటువారి తరఫున ప్రతినిధు లని చెప్పవచ్చు. వీరికి నీవిలు, మేజిస్ట్రేటు, రివిన్యూ ఆధికార ములుగలవు. నీవిలు వ్యాజ్యములకును సలహా స్వతంత్రి విచారణ చేసి తీర్పులు చెప్పటమన, రెండింటిలో పనిని డివిజనుగా నుండి పంచాయితీదాన్ల ఆనుమతిపై తీర్పులు చెప్పటమన వీరికి అధికారము గలదు. రెండింటిలో తీర్పులవలన పుట్టిన ఎక్కువ వ్యాజ్యము గలగునని చెప్పటమన నంజీయము లేదు. కాని స్వతంత్ర తీర్పులు చెప్పటకే వీరికి ఎక్కువ అధిలావకతిగలదు. రెండింటిలో అధివృద్ధి చేయుచు గవర్న మెంటువారు తమకు పొదునుచుండునని వైన చెప్పిన హేతువులవలన వారి ఉత్తరువులకు గమనించుటలేదు. స్వతంత్ర తీర్పులచెప్పు అధికారము వీరికి తీసివేసినగాని రెండింటిలో లాభము పుట్టినట్లు కలుగజేయు. మేజిస్ట్రేటు తీర్పులకు వీరికి పూర్వాధికారము గలదు. బొండ్లములు వేయుటమన విడి ఖయదు వేయుటమన వీరికి అధికారము గలదు. బొండ్ల ఖయదు కిత్తి తీసివేయుటకు గవర్న మెంటువారాలో చించుచున్నటుల కనుపించుచున్నది గాని, దాని పర్యవసాన మెన్నడు బయటపడనో గోచరము గానున్నది. మతియు తలచారధర్మములనుబట్టి ఈవిధ వేరువలనను. అట్టి వివక్షతచేయుటలో దొరలు ఆక్రమణముమొనరించుచున్నవని చెప్పవచ్చును. బస్తీలలో స్వల్పమివలన కేవలనివారణలకు రెండింటిలో లున్నవి నలుమేజిస్ట్రేటులు యజమానులకు నుండుటయు, మెంబర్లయినచో నొప్పున తీర్పులు చెప్పటముకలదు. అట్టి కట్టడి వీరికికూడ ఏల ఏర్పాటుచేయకూడదో తెలియజేస్తుంది. ఇక రివిన్యూ ఆధికారమును గురించి కొంత యుచ్చతించవలెను. దస్తులనుబట్టి కిత్తి దినుసులలో సంకల్పరమునకు వాలుగు మాపములులేవలెను. రెండవంటి యొక్క గ్రామములలో మతి రెండుమాపములు ఈవిధముండును. తక్కిన కాలములో వీరికే విధమయినపని మోపుగనుండదని చెప్పవచ్చునుగాని ఆలుకారీ యిన్కమెంటుకు నగలురాదస్తులకుని యిండును. మొత్తమున కరణములనున్న పనులకంటె వీరికున్న పనులు తక్కువనియు, అధికార మెక్కువనియు చెప్పవచ్చును. అందుచేతనే కరణములకు మానసిబ్బంది ఆన్వేషము తక్కువ. కొన్నిచోట్లబద్ధమయిన వీరి వైములవలన పాధము మెండుగలవు. అధికార్లు పని మోపునకును, కచ్చ కట్టకునలుగురు కలుగును. ప్రజలకు అన్యాయము దొరలును గ్రామములో కట్టుకు మెండనను, విడిచివేసు పెనుగును. వ్యయము మోపును. మర్యాదలసాపును. మర్యాదలున్నది చెందును. వెయ్యేల గ్రామములలో చెడిపోవును. పూర్వపు అధికార్లు ప్రయోజనకర్తలుచేత ఇట్టి అవస్థలే గ్రామములకు సంభవించి వచ్చును. దిగిన బండ్లములను వేసి ఉధయలను పుండలింది ఉధయలసాపుల గాని ఏకమతముచేయుటకు మనము విచరున్నాము. ఇప్పటికాలములో అట్టిపనులుచేయు నుత్సాహమునకు దూరమైనవారైన చెప్పవచ్చును. దిగిన ఆఫీసర్లంతకంటెవేరు. గ్రామము తగలకున్నచో వారి కాగితములపైను లామెమో, వారి బుడబుడ సంతోషములేమో. కాగితములపైను ఆనందగ్నిపు ఆర్థులేమో, రవిలేను నిష్పవైని వివసకరమీచుచుండును. రయితుల మొట్టలు పెడచెవిని పెట్టుచును. కరణధర్మములు చూడమనిన దూరమని బద్ధకింతురు. బైసిబ్బంది వాలమునద్దకుపోవుటకుకొద్ద కలదామని అనుకును. పార్టీలవలన గలిగిన తరగతుగాని మతియొకటి కాదందురు. ఏదోయొక పెద్దన మునసిబ్బంది రెడవయిండున కరణమును తాళము వేయుచుండును. అయ్యగారు పెద్దపేర్లు నిచ్చినవారయినను పుష్పంచకజ్ఞానాస్వలయనంచిన నుభవమార్గముగ గవర్నమనమున ముందంజవేసి, ఏమోనామగ్రుంట్లయటలు నడిచి, గ్రామములో చేసిన ఈమాతృపునకి డెస్సి. భోజనముచేసి, పరుండి లేచి ద్విచక్రవాహనాధులై ఈచెప్పుకొనువారి యుఖమునూచి చిరునవ్వుతో నెడలిపోయెదరు. అప్పుడుదామాడవలెను. ఆగ్రామినితి మానసిబ్బందికరణములు వారివారి పనిగల్గుములు కొట్టుచుండును. రయితులు వారివారి పార్టీలపక్షమున వాదనలు చేయుచుండును. గ్రామసమైక్యత బూతులాచుచుండును. గొట్టుల ఒకఅయ్యవారి బాతరకత గ్రామసిబ్బంది పుత్రివ్యులచేసి కొంతకాలమునకు చచ్చుచువచ్చును. మానసిబ్బంది కరణములయొక్క విరోధములవలన కలుగు పాధము మెండు

వేరే చెప్పవచ్చును. ఈవిధములు గ్రామకలహమునకు కారణములనియు, అసౌఖ్యములకును లోటులు చెప్పవచ్చును. మునసిబ్బందికరణములు గ్రామసమైక్యతను నిమిత్తము వారి చేయును నిమిత్తము వారి అధివృద్ధి నిమిత్తము ఏర్పడిన వారు గాని వారి వారి సొంతపార్టీల నిమిత్తము కాదు. వీరి కింతగ్రామములకు బలీయలేదు. పుత్రికులు బయ్యయొక్క పూర్వపు వృత్తాంతము వీరికి తెలిసియుండును. మంచిగా రెవరో చెప్పినా రెవరో వీరికి తెలియక తప్పదు. దొంగ ఎవరో, దాత ఎవరో, దొరలు డొకడో, దొర ఎవరో, వీరికి గోచరము గానుండును. ఇట్టి గ్రామసమైక్యత మంతయు వీరికి తెలిసియుండుటవలననే పూర్వకాలమునండి వీరికి సంకపారంపర హక్కులను వెల్లడియొడి. గ్రామకాపరస్తులయినగాని ఈ యువ్యోగములకు అర్హతలేవని. వీరు పూర్వకాలపు నపుకర్లు కాదు. ఇతర వృత్తులకు జేసికొనవచ్చునని. అందుచేతనే తీర్పులు కొద్దిచేసిరి. క్షేమిరాష్ట్రీలవారయి యుండవలెనని. ఇట్టి సంకపార్టీయు ఇప్పటికాలమున డీజింది అక్కడక్కడ వీరివలన గలుగు లాభములు చోగా నట్లులు మాత్రం సంభవించుచున్నవని చెప్పవచ్చును. వీరికి రెండవవృత్తి వ్యవసాయము. భాగ్యంతులయినచో, అక్కడక్కడ వ్యవసాయము గలదు. రెండవ వృత్తి చేసికొనుచు మునసిబ్బందికరణములనుండి వివక్షతయుగనుండి, ప్రజలకు గవర్న మెంటు పరిపాలనకు వీరికి ఎంతసౌఖ్యము కలదో మనము ఆలోచించదగి యున్నది. గ్రామకల్లోలములన్నిటికిని వీరు కారణము వీరి కల్లోలములకు వీరి వైయధికారము కారణము. వైయధికారములేవలన మాటు వార్యము కంటువలన వీరి పూర్వపు వృత్తాంతము గాని గ్రామ వృత్తాంతముగాని వారికి తెలియదు. ఇట్టి సంకపార్టీలు వారు తెలిసికొనుటకు వారికి అవసరమయిన పురుషులను సామర్థ్యమును తక్కువచేస్తున్నవని. అందుకు తగిన ప్రయత్నంబు లేదు. పరిపాలన విద్యాభ్యాసము మిక్కిలి కష్టము. అంగ్లేయు భాషాప్రవీణతకుందింది ద్రావుల వ్రాయుట, గుంబు మాట్లాడుట పరిపాలనవిద్యయని చెప్పవలెను. ముక్కుకు నూటికి గవర్న మెంటు రూపున్న నవసరింది ప్రతిచేయువారు కొందరు, ప్రజలపక్షమునకు యుండి రూపునకు వృత్తిలేకయు చేయును వారివలన కొనియాడుటకు పాంఘిక దోషము లొసరించువారు మరి కొందరు ఈ ప్రకారము వారి వారి ఇష్టానుసారము వ్యవహరించు వారే గాని పరిపాలన విద్యను బాగుగ గ్రహించి ప్రభాభివృద్ధియు, జీవాభివృద్ధియు పొలుపడువారు కచ్చకు నున్నవని చెప్పవచ్చును. రాజ్యపరిపాలనా విద్యయు, సాంఘిక పరిపాలనా విద్యయు గ్రామాధికారులకు వైయధికారులకు నేర్పియుండినగాని గ్రామపుజలకు సౌఖ్యము లేదు. వ్యాజ్యము కలుగునెప్పుడై యుండెను గవర్న మెంటువారు చేసిన కాపరస్తులన్నియు, రూపున్న గ్రామ గ్రామపుజలకు వ్యాజ్యములకుటకును సంకుష్టిగ కంటుటకును ఏర్పడినగాని మతియొకటి కాదు. అవి ఆచరించుటలో కలిగిన లోపములవలన చెప్పునట్లుములు కలుగుచున్నవని చెప్పవచ్చును. వాటికి ఆచరణకు తెచ్చువాటికి అవి ఏకాగ్రములచేత గవర్న మెంటువారు చేసియుండినో వాటిని గురించి ఎంతెక్కు జరగబడెనో ఆ విషయమై ప్రభాభివృద్ధి మోలను నుండెనో వాటిని ఏ ప్రకారముగ అయి జరిపిన వ్యాజ్యముగ నుండునో తెలిసినగాని వారు క్రమమున ఆచరణ చేయించలేదు. గుడ్డెచ్చుచేస

బడినట్లు చేయుచును. గవర్న మెంటువ్యోగమును, గ్రామవ్యోగమును, సాంకేతికల్ వ్యవహారములలోను, సభలలోను ఇలాకా కలుగజేసికొనకూడదని పుట్టిన యుత్తరువులయొక్క ఫలితము చెప్పవచ్చును. ఇందును గురించి మన ప్రణాళిలందరు దగువాలోచన సల్పవలసిన యంశము యున్నది. ఈ యువ్యోగములలో చాలామంది గవర్నమెంటు సభలలో ఏమి జరుగుచున్నదియు తెలియని వారున్నవని చెప్పవచ్చును. వార్తాపత్రికలు చూడనివారును నున్నారు. పెద్ద యువ్యోగములలో నున్నచు ఒక్క దమ్మకియైన వార్తాపత్రికలకు ఖర్చుపెట్టిరారునుగలదు. ఇట్టివాటికి ప్రపంచకష్టానము తక్కువని చెప్పటకు సంసిధములేదు. ప్రజలలోలము తెలియవు. వాటికి సరియైన సమాధానములు చెప్పలేదు. వీరు గ్రామపరిపాలకులగు నుండి గ్రామాభివృద్ధిగా ప్రభాభివృద్ధిగా ఏ ప్రకారము గలుగునో అందరు ఆలోచించవలసిన అంశమై యున్నది. ఇట్టివాటికి గవర్న మెంటు ఖర్చుపై వార్తాపత్రికల సంపాదన పరిపాలనాజ్ఞయము గలగునని చెప్పవచ్చును. మంచి పరిపాలనకు గ్రామమున సమైక్యత కరణములు ను వీరి వైయధికారములను ఏ ప్రకారముగ నుండవలెనో, ఏమి మార్గములను, పద్ధతులను ఏర్పాటు చేసినను న సమైక్యత కరణములయొక్క పూర్వాధ్యాయము గ్రామప్రజలు పొందగలరే బాగుగ నాలోచించవలసిన సమయము కలిగినదని చెప్పవచ్చును. సంకపార్టీల హక్కులకు తీసివేసినంతమాత్రముచేత వీరి యుపయోగము ఎక్కువగునా? లేక ఇంతకంటె చెడిపోవునా? అను ప్రశ్నలు మిక్కిలిచచ్చునీయుము. ఈ హక్కులను తీసివేసి, గ్రామ కాపరస్తులను మంచి ఆస్తిగలవారు, మర్యాద మనుష్యులును అయినవారికి ఈ యువ్యోగముల నిచ్చెదరా? లేక ఎవరయినవారైన రిలేటి ఆఫీసర్ల పేర్లకు నిచ్చినవారికి ఈ యువ్యోగములను వేయుచురా? ఈ సంగతులుమాత్రం కనుచర్చనీయుము. మునసిబ్బంది చేయవలసిన మతికొన్నిదృష్టికల కలవు. ఇవి ప్రజలసౌఖ్యకారకమేదనవేయని చెప్పవచ్చును. కలరా మొదలయిన జాడ్యములు కలిగినవృద్ధు వాటినిగురించి వెంటనే వైద్యారికి రిపోర్టు చేయుట, జాడ్యపీడితులకు ఔషధములు తగయురాలు తెప్పించి యిచ్చుట, జాడ్యరివారణ విమిత్తము తగుసాధనములు చేయుట, చేయించుటయు, గ్రామ సౌభర్యమును గురించి తగు సేర్పాట్లుచేయుట, పశుపాడ్యములను గురించియు తగు సాధనములు చేయుట, గ్రామములో చోరీదొంగల నేరములు జరగకుండ తగుయోర్పాట్లుచేయుట, నేరస్తులను బయటపెట్టుట, ఈ మొదలయినవి మునసిబ్బంది దృష్టికి యున్నవి. ఇన్నియు చక్కగజేయు మునసిబ్బంది గ్రామప్రజల కెంత యుపయోగమో ఆలోచనీయును. విద్యారీహితచేతను, క్రమమున ప్రయోగించు లేకపోవుటచేతను ఈపనులన్నియు క్రమముగ జరగకపోవుటకు కారణమని చెప్పవచ్చును. వీరికి మతియు పుండుపనులు జరగవలెనులను వ్రాయుటయు కలవు

కర్తవ్యాలహరి

వెల సీసా 1 కి అ 0-5-0 వి. పి. సహా 0-10-0
ఈ ద్రావకము వలన చెవిపోటు, చెవిమండి, వీముకారుట, చెవిదిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే నయముగును 5, 10, బొట్లను చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును. ముండుముండదు.
అయ్యతాంబరం డిపో, శుదరాసు

The Fascinating Perfume
OTTO DILBAHAR (REGD)
ఆందరి మనస్సును రమింపజేయు

ఆటో దిల్ బహారు
మనోరమ్యముగాను కొంతకాలమునునట్టి అపూర్వవాసనములు కలదు. ఆలోకపోలో సారాయి మొదలగువాటియొక్క సంబంధము భూత్తుగాలేదు. చేతిగుడ్డలోగాని చొక్కాను వైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందనవనము సుగంధమునకు మొత్తమును పాసనను అంధవింద వచ్చునో అంతతనభవింతురు. ఇతర వాసనలు యేవేనియండినా నా ఆటో దిల్ బహారు యొక్కవాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈసన పే ఒకబుడ్డికి చాచినంతట వెల 1/2 ద్రాము 1-కిరూ. 0-8-0
,, 1 ద్రాము 1-కి ,, 0-12-0 వి. పి. చాట్టా నూ. 0-4-0 ప్రత్యేకము.
,, 1/2 అవున్సు 1-కి ,, 2-0-0

టోటోదిల్బహారు నుగంధకాగ్గు ఒకటికి వెల 0-1-0.
పిటినిటియునవచ్చును టోటోదిల్బహారు శుభము పరిశీలించి తీసుకోవలెను. ఈనుగంధ దృగ్గము ప్రతి మహానరము గొప్ప గొప్ప పేరుగల మహాములలో దొరకును. అట్లు దొరకనియెడల సోల్ ఏజెంట్లు సోల్ ఏజెంట్లు:-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్స్ కంపెనీ, నెం 153 బామామసీరు, బొంబాయి. మద్రాసు ఏజెంట్:-మేనారా పురమత్తుకు మూర్తి, నెం 29, వైసబాగ్ రోడ్, పూర్వగడిపూర్, శుదరాసు.

నూజివీడు నమిక హరామి కేసు.

ప్రెజిడెంటు ఫిర్యాదలు తెలియజేసికొనిన అంశములు మరియు తెలియజేసినవి. - తెలుగువాడొక్కడైన అప్పారావు బహద్రుని గారి పుత్రులు కానన ప్రకారము ముద్దయ నూజివీడులోని పాతకాలకును, బెజవాడలోని అనాధశిశువులను నకును ధర్మకర్తగ నేర్పకపడెను. ముద్దయ వాటి ఆస్తిని ముద్దయ తన యధీనమందు పీటు మరతులు ప్రకారము ఉండు కొనెను. ఈవిల్లు చెల్లునా చెల్లకదా అని క్రొత్తము కూడ కలిగియున్నది. ఈ రెండు ప్రతిష్టాపనలను ముద్దయ క్రమమున పరిపాలించక వాటిలో రెండు వినియోగించుకొనిన ఆస్తిలో కొంత భాగమును తానెవ వారియందుంచెను. కొద్దికాలమునకు పరిపాలనమునకున్న పన్ను ముద్దయ సంస్థానమునండి అధికముగా ధనమును ఈ ప్రతిష్టాపనల విషయము తెలియుచుండెను. కాని ఈసామ్యమునై ప్రతిష్టాపనములకట్టడముకొందవనియెనగానింపలేదు. కొంతకాలమునూమోతము పీటినియు ముద్దయయొగించెను. తనవద్దకున్న నున్నమును పీటికిచ్చి దానిభరిత తానే ప్రయోగింపెను. పీలు పరికారము ముద్దయ ప్రతిపాలన సంస్థానమునానికి లెక్కల పంపుచుండెదలెను. కాని ముద్దయ అట్లు చేయక కొన్ని సంవత్సరముల లెక్కల నొక సారిగారింపవత్సరమున ముద్దయ యిట్టియు కలెక్టరుగారికి పంపెను. దీనినైన ముద్దయవరకు మునిచ్చుటలేదు. బెజవాడలో అనాధ శిశువుల యమును కట్టింపుటకు ముద్దయకొద్ది అఫ్ వార్డునుండి ౧౦,౦౦౦ రూపాయలు ముచ్చుకొనెను. ఈవైకమును మదరాసుబ్యాంకిలో ౧౦ దినములుండనిచ్చుటకు దీని దీనికొని ముద్దయ తనకింద వినియోగపరచుకొనెను. ౧౮౮౧ వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరినెలలో నేమయు బ్యాంకి నుండి ౭౦,౦౦౦ రూపాయల దీనిని ఆయుకముతో తాను అక్రమమున రెడ్డిహాడెను కొనుక్కొనెను. ఆసమయమున సంస్థానమునానికి ధనవిషయమున మిగుల బిట్టిడిగ నుండెడిది. తానొసల్పిన వైదొంగతనమున కప్పిపుచ్చుటకుగా తనకును తనమేల్లవకును ఏమేమో వ్యాపారములు జరిగినట్లు కొన్ని కల్పనల చేసెను. ఇతని మేనల్లుని ఆస్తి ఏమియు లేదు. పోషణకు ముద్దయనై ఆధారపడి యున్నాడు.

బెజవాడ జానుంటు మేజిస్ట్రేటు హెచ్. యమ్. హుడేగారు 5-11-15 వ తేదీన వై కేసును మరల విచారించిరి. ఆసమయము నారాయణస్వామి అయ్యయ గార్లు ఫిర్యాదీల తరపున వాదమును నడపించిరి.

ఫిర్యాదీల మొదటిసాక్షి-వ్యాంకివారు ముద్దయకి వ్రాసిన కొన్ని లేఖలను జూపువరకు నిబిత్తమై నేమయు బ్యాంకి గుమాస్తా నరసింహాచారి మరల విచారించబడెను.

పదవ ఎన్టీయూకట్టయిచ్చే గుమాస్తా యమ్. రమణయ్యగారు రెండవసాక్షిగ విచారించబడిరి. కీర్తిపనీయందైన రెండు లేఖల తరువాత కొద్దివారికి దాఖలు చేసెను ఒక లేఖ ఎన్టీయూకట్టకు కచ్చేరి నండియు, రెండవది కొద్ది అఫ్ వార్డున వారినండియు పంపబడినది.

ఫిర్యాదీలు కొరకపరిగియు లన్నియు దాఖలు చేయబడలేదు. దాఖలుచేసిన పత్రికలలో కొన్నిటినిగూర్చి ౧౮౮౧, ౧౮౮౨, 1883 నులపత్రికారము మేము క్లిష్టములకలము కానివి ముద్దయము వాదించిరి.

నరసారావుపేట రాణిగారిగుమాస్తా నరసింహాచారి గారు తరువాత విచారణకు పిలువబడిరి. కవలి కంకరరావు గారు ముద్దయను రాణిగారికి వ్రాసిన లేఖలను, రాణిగారు ముద్దయకు వ్రాసిన లేఖలను ఈతడు కొద్దిలో దాఖలు చేసెను.

ఫిర్యాదీలు దాఖలుచేసిన: వ్యాపారములను వారెండుకు దాఖలుచేయుచున్నాగా చెప్పబడెను వారు వానిని ధునపముపకుండ వానినంగీకరింపజాలరు. ఫిర్యాదీలు ఆసంస్థలనుండి చాలవినూదముగ రికార్డును తెప్పించుమని కోరిరి. ఈరికార్డు ఎందుకొరకో కేసు కట్టుసంబంధమో వారు చెప్పలేదు. ఈ గ్రంథమునంతను మాచిపిమ్మట తమకేమైన సాధారణమోరకు నేమోయని వారాలోచించుచున్నారు. కానవారికి కేసేమో ముందుగా ఫిర్యాదీలు తెలుపవలెనని ముద్దయొప్పిడెను రిచ్చండుగారు తెలిపిరి.

గ్రామాదాయమేమైపోవుచున్నది?

ఒక డెల్టాగ్రామస్వామి గారు.

మా ప్రాంతములయందు దీని "డెల్టాగ్రామస్వామి" అని పిలిచెదరు. వివిధ ప్రాంతములయందు దీనియేదాను మార్గములు కలువలతో మండలమున కొన్ని స్థలములందు దీని లేకయే లేకయ్యును మా జిల్లానుండు. ఏకేమించి మాతాల్లాకాయం దీ గ్రామములయందే ప్రాముఖ్యములేదు. ఇది గ్రామముల సామ్యములకొల కుద్దేకలంబడినది. ధాన్యపుం గల గారము తెల్లము మిగతాములు ముచ్చుకు వానితూనిక కాలువగట్టగాటముచ్చుకు వానికలన నిది సమకూర్చబడును. దీని కచ్చేడివా విశేషముగ రైతులు. ఇది వాడసౌకర్యములకొలకే గూడయోగపడుట ధర్మము. అనసర మైకపుడెల్ల చందాలిచ్చుట వీడరైతులకుం బాలగట్టము గావున వారు దీని నొక్కమాటుగనే క్రికినిబట్టి సమకూర్చును. మా ప్రాంతములయందు వేటేటను గింం రూపాయలు మొదలు 3000 రూపాయలవఱకును సమకూగ్రామము లున్నవి.

ఇది యూరివారందఱు నిచ్చుటచే నందఱును దీనిని నధికారమున్నది. అయినను బహుశాయిత్యము: కష్టనష్టములకు గారణమును దొర్లొక్కసాతువును గావున నందఱయనుమతియంద నిద్దతో ముగ్గుతో దీనిమీద నధికారము నహించును.

ఏ ప్రతిష్టాపనకై నకు బాములను కాదగినవారు మొగమోటలేనివారు, బ్రహ్మచారి విత్తులును, దొంగిలించి తేనివారును, వికల మృదమములు, గణగ్రహణపాణిములు, గదా? నాగరకశకు నిలయుములకు యన పట్టణములయందే సాధారణముగ నిట్టివారు దొరకుట చుర్రుచుచున్నట్లడికల బల్లెటూళ్లనుగట్టిచి చెప్పనేటికి? తుద కెవరో దీని యాధిపత్యము నహించును. వారి కేసు నడుపెప్పగారు.

మా ప్రాంతములయందు సాధారణముగ బ్రతిగ్రామము నందును దీని విషయమున నధికారమును డెల్టాగ్రామస్వామి మున్ను కరణములు. వాడు డెలివీనంతకఱకు మా ప్రాంతములయందు ఈ విషయమున ముచ్చుకురణములనుటకు కల్లనియని గ్రామము లొకటి, రెండు, మూడు, నాలుగున్నవి. ఆ గ్రామములయందు ముచ్చుకురణములను రైతులకుం గలుగు బాధలు తక్కువ. కాని యీ సామ్యములన రైతుల కెచ్చటను బ్రయోజనము గలుగకపోవుట మాత్రము యధారము. ఈ ధనపువాహము నడి సుడుపుముగానే సంగమించుచున్నది.

ఈ గ్రామాదాయమునంద గూడ నధికారముగల మనసము కరణముల కత్తికి రెండు వైపులను వాడిగలదన్నమాట, ఇంక నాంధ్రమునకు నిజముట కష్టమే. సా మ్యమైనదని వారి నడుకుటకు వలసపడెను. స్వయంజగ వారు చెప్పరు. వారి యన గ్రామముల యథా వ్రాతములను నొక కట్టి రెండు పెద్దపులలకుం ద కట్ట దాని గతియే యేరికిల డెలియను. ఇట్టి గ్రామములు కొన్ని కొందఱు మున్ను కరణములు మిగిలిన డెలివీనంతకఱకు బ్రతివిషయమును కెప్పి మూరూపాములు కెచ్చుబడిం పుకే రెండునందఱు ఖర్చు వ్రాసెదరు. ఆ నూరూపాములైనను చదువుసంధ్యలు లేని బల్లెటూళ్లతో యొక్కసామ్యమున గాదని చెప్ప నక్కఱలేదు గదా?

మా ప్రాంతములయందు వేటేటను జయగుచున్న గ్రామాదాయపు వినియోగ మెట్లున్నదో మారు వివరించుగింతు? ఒక గ్రామములో నాలుగు సంవత్సరముల యాదాయము కూడఁబెట్టి రాణిపు మఠి నాల్గు సంవత్సరముల యాదాయమునకు సరిపడిన ఋణము చేసి డెలివీనంతకఱకు గట్టుమీద గుడ్డపూమికి సుమీపమున గ్రామదేవతకుం బెద్ద బ్రహ్మాండమైన బంగారమునకు సేదకట్టించివారు. అక్కడి మున్ను కరణములు డెలివీనంతకఱకు సంతోషించును.

అంతకుం బూర్వము పదిసంవత్సరములసామ్య నిజనడకేసి మఠి నాల్గు సంవత్సరములకు సరిపడు ఋణముచేసి బిచ్చుడవుని

వీరపూజ

ఇందు పురాతన భారతీయునిల ప్రతాపవర్ధిరములు చక్కని శైలిలో వర్ణింపబడినవి. వారి చిత్రపటములు గూడ గలవు ఇట్టి గ్రంథ మిదికల కాంధమున మఠియొటి లేదు.

వలయువారు:— 0-12-0 కాలికో వైండు 1-0-0 శ్రీ కృష్ణ దేవరాయని చిత్రపట ముచిత్రము. వలయువారు:— శ్రీపాద సుబహ్మణ్యశాస్త్రి, 1, తంబుకెట్టిపేడి, మదరాసు.

యాలను గూడు గాను భవనములు గట్టించివారు. మఠియొక గ్రామమున నేమేటిసామ్యమేను తుటకాల్యముల బడి మునిగిపోవును. ఆధనపువాహము కెప్పమున విరామమే నుండెను. ధునకాల్యములు బెల్లనవారు నింటికిని మధ్య నెప్పుడును మా గామలవస్థుడే వినిపించును. ఆ యొక ఆ గ్రామమునందలి విశేషమేమనగా? రయితులకునిట్టి ముచ్చుకు ముచ్చుకునందఱు ముచ్చుకుల గ్రామములయందు రెండవంట సన్ధ్యలు ఎండిపోవుటయు ఆ గ్రామమునందలి సన్ధ్యలు పులకత మగుటయు ప్రతిఫలవత్సరము సుధించుచు నే నుండును. నానకాలములో నేపిధి మాచినను మోకాటు లోతుబురద నుండును. ఆ గ్రామమునందల దొరతనమువారు నీ యంచితకొద్దు గలరు గాని పీఠుల వానిచేయుచుకొనుటకును, స్త్రీ మైన పాతకాల నేర్పలు ముగించుటకు, పీఠులలో వీరముల బెట్టించుకొనుటకును వార్తావత్రికలు కెప్పించుకొనుటకు నాంకియిద్దిట్టెను. సాధయాయూరి పెద్దయొక్క చిన్నికల కాలుగో నీపమువిచారణ మరమ స్థలమే లేదు. ఈ ఉండగ్గులను నా గ్రామమునందల కరణము సాజర్యమును మాత్రము తలంచుకొనక లేటరు. అట్టికరణమును, ఆ సామ్యమునందలట్టి ముచ్చుకు నింకెండును నాడవలెను. వారికి రహితులవై గా, గ్రామాదాయము నాడగారి యధికారము చేయవలయునని కోరికలేదు. వారు క్రికి మున్నంతకఱకు రైతుల పువకారము చేయుదురు. ఒక్కడయ్యడించుచు మేయ, ఆయూరి రైతులకున్నంత నుభయముక మురివారికి లేదు.

మఠియొక గ్రామమునంద బ్రజల మాన ప్రాణములకుం నాడ మున్నుకరణములే మధికార్లు. ఆ గ్రామవాధుల ననుభవింపలేక యొకయే దొంగిలించుటకు వారి నింపించి వారి యక్రమములను దొంగతనమువారికి డెలిపెను. అప్పుడు పెద్దయయ్యలకు నా ముచ్చుకు కరణములు అంతమవూర్చు మేనో ధర్మకార్యము చేయుతు మని రయితులవలన వనూలు చేసిన వేయిరూపాయలును, ఆయెట్టి గ్రామాదాయమును గలిపి ముద్దచేసి ఆ ముచ్చుకుమునందల తప్పించుకొనిరి బైటపడిరి. మరియొక సంవత్సరపు బాదాయము గ్రామదేవతగే గలిపి యూరిగించిరి. ఇంక నొక సంవత్సరపుసామ్య తమ యువపెట్టెలలో కాశ్యత నిధిగా జాగ్రత్తచేసిరి. తక్కిన సంవత్సరముల సామ్య ఎప్పటికప్పుడే మ్రొగిజేసిరి. అదిగాక అడిగినపు డిచ్చివారుగారను కోపమున వైరచేసి తమయవంధగ నే తడిననకు రిచ్చుచేసి కొరకాలములో వైయధికారవేరనాంకించి రెండు నేలదెబ్బలొకట్టిచివారు. ఈ సంవత్సరము సామ్యతో కరణము గారు మనసము గానికి మరియొక సంవత్సరము సామ్య ఇయ్యవద్ద తమ ఇంటియ్యును బ్రహ్మాండ గట్టియొని గాని. వారికి రైతులనిం నెంతో ప్రేమ. రైతులకు వారియందొగో ధయభక్తి వారి వాడికాగలేక కొందఱు రైతులు చెరుకుతోట చేసికొనలు. వారి వాడికాగలేక కొందఱు రైతులు చెరుకుతోట చేసికొనలు. ఒక రైతు టయు అజిత్తోట చేసికొనలు ముచ్చుకునాంకించి ఒక రైతు సామాసింది వైరచేసిరి. పెండలమంతయు మనసము గారి యింటిలో బ్రమా రైవెండ్లికే సరిపోయినది.

మఠియొక గ్రామములో మారుమ్యుడి సామ్యమీద నధికారి గ్రామమునందలి యొక పెద్దరైతు, ఆయూరి నేటేట రెండువేల రూపాయలు సుమనాసును. యూరు సంవత్సరముల సామ్య అనగా రహదమీ 10000 పేల రూపాయలు ఆ పెద్దయయ్యుని నినుపపెట్టెలో పడిపోయెను. వానితాళము చెవి పోవుటవలన మఠిల నా రూపాయలు తీ నుటకు పీలు చిక్కలేదు. ఇప్పుడాయూరి రైతులందఱును కొలల భాగవత్తము వ్రాగింపించివారు. తుద కాభాగవతి మే ముగనో తెలియదు.

ఇంకను వర్ణింపవలసిన గ్రామములు చాల గలన్నవి వాని నన్నిటినిచుటించి నే నొక్కడను వ్రాగెంటు బంపితి కాదు. కావున పాతపు కొక్కరొక్క యుగిడకు ఒకపెట్టెలూరి పాతకులరా? మీయూరి గ్రామాదాయము ఎరియిచ్చునా చొప్పున పెచ్చించుటకు. ఏమయ్యును ఖర్చు పెట్టెటకును? దానివిషయము రైతులకుభిగ్గు ను ముచ్చుకు? ఈయొక పత్రికలకు నా నగైరుచుత్తులలో బ్రతిపెట్టెలూరి కొక్కొకజ వాబు వ్రాయును. మీమేయ పత్రికటియొనవలసిన పని లేదు. మీమేయ మీయూరిమేయ పత్రికాధిపతి గారికి తెలిపిక నాలుగు మెంటు వ్రాయుచు.

ఒకపత్రికాధిపతి! ఈవిషయమునను మీపత్రికలో గొన్నిదినములు ఒక కాలము మింహోయూర గోయమన్నాను. గ్రామాదాయము అక్షిన్న క్రింద పల్లెటూరివారు వ్రాయు చిన్ని లేఖను బ్రకటింక వ్రాగించుచున్నాను. వారు వ్రాయకపోయినచో బాధయే లేదు.

॥ जमु-हो०, दधरि मम॥

1915 సం॥ చంద్రకు నెల 9-వ తేది.

ఆర్. యల్. హోను,

నా తాతగారి శాస్త్రజ్ఞుడు.

వీర విజ్ఞానం పులికను తియ్యారచే

దేశాభివృద్ధి కనుసరముగా విద్యభారతదేశమున లాభ
యగుచున్నది. అట్టిరూపమును తీర్చుచున్న శ్రీలబును, దొర
తనముచేయు చాలభాగముగ నుండును. భారతదేశమున ముఖ్య
ముగ శ్రీలబు వైద్యకళాశాలలు అనవరము.

యూనైటెడ్ ఆఫీ.

విద్యాసభ్యులను మొదటి పర్యాయము భారతీయుల కియ్యబడినది. ఇదికలకున్న విశ్వవిద్యాలయములకు పుట్టి రాజ్యము చేయుచున్నార. మరియు క్రొత్త పాఠశాలలను న్నవి. ఈవిషయమునయోచించుట కిదిచుచితము. ప్రత్యేక సంస్థాన వార్షికు మొన్న మొన్న కాలిలో హిందూవిశ్వవిద్యాలయ మేర్పాటుచేయబడినది. పురుషులవిద్యాభివృద్ధికి మార్గమే యిట్టిప్రయత్నములు నవీనముగ జరిగి శ్రీవిద్యవిషయమున నేమియు చేయుటయెడల సంఘమునకు చాలావరకు గలుగును. పురుషులతోబాటు శ్రీమతి అభివృద్ధిపొందిన గాని సంఘము ముందుగా నేరదు. భారతీయవిద్యభివృద్ధి కనులకు ప్రయత్నములన్నిటి లోటుపాటులను మాఖ్యముగ భారతీయ గృహములందు ప్రబలియున్న అంధకారములకు కలుగుచున్నది. ఈ అంధకారము తొలగించునట్లేమే పురుషులతోబాటు శ్రీమతిని విద్యావిషయమై సమాన సమ హాయములకు కలుగ జేయవలయు ననుట కా నివేదికయొక్క ముఖ్యాభిప్రాయమైయున్నది. ఈ సంస్కృతము నేల మండలాధికారిగా నున్నప్పుడు జరిగినంతటి నోక కానీ ఉపాహరించుచున్నాను. ఒక పల్లెటూరులో అనంతకృష్ణుడును నాలికాపాఠశాల స్థాపించుచుండెడి యెడల శ్రీవిద్యావిషయమున, ఏదైన ఒక విషయమును చేయుట అచ్యుతమనగానే పర్యాయములు అనుగ గానేచున్న బాలికాపాఠశాలను వెట్టిచి తిని. దానిలో చాలమందిచదువుకొని ఉపాధిముగించిరి. దీనిని జూచి ఇతరుల నేకమంది ఇట్టి పాఠశాలలకు తమతమ గ్రామములందును, తమతమ అవార వ్యవహారముల ప్రకారము వెట్టింపుదని, కోరిరి. శ్రీ విద్యావిషయమై సామాన్యప్రజల అభిమానమంతకుంటే విశ్వవిద్యులకు తెలియబడదని తలంచెదను. ఈ కార్యసాధనమందు నోకవత్తును పాడకట్ట గలరు. అత్యుని సమర్థులకు సుపాధ్యాయులను వలయునంతమంది సప్తయి చేయుట లో నున్నది నూ నివేదిక యందు నిర్వచించబడిన బోధనాభ్యసన కళాశాలా నిర్మాణము ఈ కష్టమును సాధించుకొనకే యుద్దేశించబడినది. చుట్టూ నీనిమయమున అధికారులు ప్రజా సాహాయ్యముగూడ సర్పించినచో కార్యము సుకరమగునని చెప్పగలను. ఇంచులకు అధికారులను అనధికారులను కలిసియుండు విచారణ సంఘముల నేర్పరచి సవిస్తరముగా విషయ విమర్శమును జేసిన బాగుండును.

చేబట్టెనుగారి జవాబు.

ఫాసెటు దొరసాగారు శ్రీవిద్యావిషయకమున ఈవిడికను ప్రస్తుతించుకొని మాటలాడుట యంతయు సంతోషకరమగుచున్నది. భారతీయశ్రీమతి మున శ్రమకుటకు ఫాసెటుగారికి గల శ్రద్ధాభక్తులకు గాని భారతీయభివృద్ధి కరములకు విషయములను గుఱించి ముచ్చటించుటకు ఫాసెటుగారికి గల సమర్థతగాని యిప్పుడు కొనిమొదలుచుట చర్చితవ్యమగును. మిరందలూరు మన ప్రస్తుతవిషయమున గూర్చి చెప్పినంతయు సాధారణదేని విషయము. భారతీయ శ్రీమతి విద్యాభ్యుత్థియైతే మన మందఱును ఏకాభిప్రాయములమై యున్నాము. ఇతరులకు లెచ్చించి లెచ్చించి విషయములందుమాత్రము మనము కొంచెము భేదాభిప్రాయముల పోలయిన కావచ్చును. వీని విషయమైనను నేను ఏమియు దాదాక మనసిచ్చి స్పష్టముగ మాటలాడనున్నాను. భారతీయశ్రీమతి విద్యాసమస్యను జేయుట మత్స్యకర్మకమనియు, తద్విషయమున నిష్పటికంటే అధికప్రయత్నములు చేయవలయుననియు నేనును జెప్పెదను. హిందూగృహములలో ఆకువారి ప్రసక్తి యతిస్వల్పమని కొందఱు దురూహపరులు న్నారని సర్వ కృష్ణుడు ప్రగాఢముగానుచున్నాను. నిజమేతే, కేవల విద్యావిషయమున పురుషులకు శ్రీమతిలకు నెట్టి భారతీయమున్న శ్రీమతిలకు సుఖమిది యెడల మనముంత కంటే నేయుండును. అధికలిగిన వాడెందును దానిని హానిపరచుట. శ్రీ పురుషుల కిదివరకును సమాన విభాషములేక, ఒకరిమాటల నొకరు అర్థముచేసికొన లేక పోయినచో. సాంఘిక విషయములం దెట్టి యిబ్బందులు కలుగగలవో యెల్లరచను దెలియును. అయిన ఈ వ్యత్యాసమును తగ్గించుటయే గొప్ప సమస్య. ఇదియే కష్టముగల్గిమైన వ్యవహారము. దీనిని సమర్థింప నుండునట్లు నపుడు మొదల ప్రజలకు నెట్టి సందర్భములందు సహజముగ రత్నములతో నెట్టి విమర్శములను నెట్టి ముగిసములను నెడమింపకుండ సత్వరము వలసి యున్నది. కావున ఈవిషయమున బోధ్యము కలుగజేసికొనవలయుననినచో అమితముగ బాగుగా కల తోను, చారుర్యముతోను పనిచేయవలయును, ఇంతకుంటే ఈవిషయము

మొదల ప్రజలయొద్దనుండియే బహుశః జేయుండినచో మనకు గొంచెము సుకరముగ నుండెడిది. శ్రీ విద్యా విషయమున అభివృద్ధి దానుకములకు సంస్కరణములతోటకు హిందూ ప్రజలు కలవరపడుచున్నారని మీరు చెప్పుచున్నారు. కాని హిందూదేశములో ఇట్టి భద్రమైయున్నది విచారము. ఇతర విషయములలో మొదలవాటిగా నుండు వ్యవహారములకు మార్గములగా నెచ్చట శ్రీవిద్యావిషయకమున సుద్యమము కావరాదు. హిందూ ప్రజలు ఇటువంటి యవిద్యములను సుమంతు మనసుచు (ఇంగ్లాండులో) బయటజేరదీసి యచట వీరి ప్రజాపితముగ జేయబూతుకంటే, హిందూదేశము నందే పాదకట్టు చుక్కములను మనము చేబట్టి యిచ్చట ప్రకటింపింప బాగుండు. నిత్యముచున్నది. శ్రీ విద్యావిషయ విమర్శకలతోక విచార సంఘము నొకదానిని నియమింప మనుచున్నాను. ఈ సంఘమును ఇండియా నెకటరీ స్థాపించుకొన్న నేను నియమింపవలయుననియు, లేక ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నియమింప వలయునని యా? నేను చెప్పియున్న కారణములకు బట్టి విచారణసంఘమును నేర్పరచుట సామర్థిగా యును కాదని స్పష్టము కాగలదు. ఇండియా నొరతమువారి స్వతంత్ర తీర్మానమునకు ఏ అభ్యంతరమును కావండ నేరకముటకు చెప్పరచ్చును వారెవరు ఇప్పటిలో విచారణసంఘమునైన ను విస్తరపరచరని తోచదు. అయినను మిగిలేకను నేను యధాప్రకారము ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి బంపెదను. ఇట్టి కరణములలో వారి ముద్యమమును సాధరమనులము ఆదరింపగలరని తోచదు. అందులో ప్రభుత్వ సంగ్రాహకరములలో విచారణ సంఘము కొంతగాని అంతరభక్తుల నిమిత్తముగాని సామ్యము వెచ్చించుటకు కాల మునకుతగా అచ్యుతముగా నున్నట్లులేదు. చుట్టూ బ్రటిష్ సామ్రాజ్యవరమాధులకు వ్యతిరేకముగ బహుమదైన విరంప కాధికారిని దురభిమానములను భంజింప మొనరించిన యీ సంగ్రాహకము ఒక మూల సాగుచుండ నే నెప్పుడొకటి ఆలోచించవలసినదియు సాధకవాదకముల నన్నిటిని సరిస్తరముగ పర్యావృత్తింపవలసి ననియును ఈ విషయముకు తగుముగ్ధి భావముతో నాగించుటకు నిదియదను కాదను తో నెదను. కాని యీ మాటకు ప్రతివాదముగా నిప్పుడు క్రొత్త రాజ్యాంగ సభను నియమింప బడిన మొదలసభ్యుల సమయములోనే యీ విషయమున జనగ దగినంతయు జరిగ వలయుననియు, అందుచేత నిదియే తగిన యదనని మీరు చెప్పినారు. విచారణసంఘమును నియమించుటకు ప్రోత్సాహముగాని నిర్వహించుటకు యీ కారణ మెట్లుబట్టి చూచినచో తదవ్యయమును ప్రస్తుతము ఆపు చేయుట ప్రోత్సాహకరము కాదు. ఈ మొదల సభ్యులకు తన ఆభివృద్ధియేతరు, తన సర్వజన సౌభర్యములేతరు తన పలుకుబడిలేతరు ఈ విషయమున నేయే సమహాయములను జేయగలరు మాది యెట్లు మన యవిద్యములను నుపక్రమించిన వాడుమను. సహజసత్వములవలననే సాధ్యము లొనగూడు తరణము ప్రత్యేక ప్రయత్నములననరములని నా యభిప్రాయము. ప్రస్తుతవిద్యమును నుపక్రమించుటకు వలదాయు విషయ మెటు అండిన శ్రీవిద్యావిషయమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అశ్రద్ధగా నున్నారను మాటకు మీరెత్తలేదు. ఈ విషయమున జేయవలసిన ప్రయత్నములు చాల గలవు. మీ నన్నిటిని జేయవలయునని యెంతయు ప్రోత్సహించినను, తద్వలన ముచ్చటతోడములు కాధింపక మానపు నీటి జరిగి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ముందుకు వెనుకకును ఏలాచుచున్నారో కాని, శ్రీవిద్యయొక్క అవశ్యకతకు గాని, సామ్యమునుగానివారు తెలిసికొనజాలకపోలేదు. ఇట్టి సందర్భములలో నేను జెప్పగలను జవాబు మీకు అసంతుష్టికరముగ నుండదని తలంచెదను. ఇప్పుడు నేను జేయగలిగిన మిగిలేకను ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి విస్తరపంపిణీములకప్పు చేరవలసినది. దానినిదే నేనీ ప్రారమును చేయబూను ఇప్పటిలో విచారణసంఘమును నియమించుటకు ఈవిషయమున అభివృద్ధి సాధకములకు ప్రయత్నము లేమియును చేయవలసి వచ్చినపుడు మీరు చాచుకొనిన ఇండియా దొరతనము వారి మాటలను లోని మాటలను, మీరే నివేదికసందర్భమున లెక్కన వలయులకు జ్ఞాపకముచుకొని తప్పుటయ్యుటలనుజేయు ప్రయత్నించెదను. ఇంతకును శ్రీవిద్య యనగా మా మండలమున అధ్యక్షునిగొనమాట విద్యను హిందూదేశమునందే పాదకట్టుచుండుకొనదను. సర్వోచాత్తీయతగాని విమర్శమును నదినిచాను. దానిబట్టి నేను గ్రహించిన గతిని చెప్పగలను. కేవలము జవాబులేకలవలసి విద్యావిషయము

అవిద్యాకరులునునగు శ్రీమతిల వైవేచియము స్పష్టముగ జేయబాలదా లేదున్నది. ఒక్కొక్కరాష్ట్రములో నొక్కొక్క మాదిరి యాచార వ్యవహారములు వాడుకలో నుండుటంజేసి యచ్చటి బాలికలు పాఠశాలలకు బోవుటకు తదనసారముగ సౌకర్యముల నేర్పరుపవలయును ఈసంగతుల నన్నిటిని సాధరముగా పర్యావృత్తింపచే యేమని ఆరంభింప వలయునోదను. ఇంతియే కాని మీ యవిద్యములకు నేను వ్యతిరేక స్వభావుడను కాను. నామాట తెలియు నట్టియభిప్రాయమును కలుగజేయవలసి తలంచెదను. నేనుతుట్టుతును చెప్పదలచుకొనిన జేమనగా - భారతీయులకు తమ విద్యాభిప్రాయములకు వ్యక్తపరచుటకు నెట్టిల కలిగిన యధిక సౌకర్యములు వలయునని యుండగా, ఇటువంటి యవిద్యమును లండనులో నుద్భవముగటకంటే ఇండియాలోనే యవిద్యముయొక్క విజయభద్రము కాగలదని యనుకొనుటకు కొంతయరకాళ నుండియుండును."

మిమ్ముట చేబట్టెనుగారి సవిస్తరవిమర్శమునకు తమకృతజ్ఞతను తెలియజేయుచు పాశ్చాత్యకష్టతులంద శ్రీవిద్యను నడుపుట తమ యెడలయభిప్రాయమును కాదని ఫాసెటుగారు నూచించిరి. ఇంతటితో ప్రస్తావ ప్రతినిధులు విరమించిరి.

సానిక వార్తలు

చెన్నపురి యన్. పి. సి. ఏ. జంతుప్రదర్శనము :- ఈసంవత్సరపు యన్. పి. సి. ఏ. సంఘపు జంతుప్రదర్శనము డిసెంబరు చుట్టన మామూలుమేరకు నిలండుగొండులో జరుగును.

సర్. పి. యన్. శివస్వామిఅయ్యగారు. - నేటిరాత్రి బాంబాయిమొయలుగో. సర్. పి. యన్. శివస్వామిఅయ్యగారు. పి. యన్. వి. గారు డెల్లికి వెళ్ళెదరు. అచ్చట నైనురాయగారు అయ్యగారికి కె. సి. యన్. వి లిరుచు నిచ్చెదరు.

రాణితోట గ్రెస్టమును వేడుకల ప్రదర్శనము :- ఈ నెల 22 వ తేదీ సామవారం సాయంకాలము 4 గంటలకు జరగబోవు ప్రదర్శనపు సమయములో రాజుల దుకాణముల బెట్టు నిమిత్తము రాణితోటలో సలమియబడును. మిళాయిలు సోదా మొదలైనవి అమ్ముటకు దాఖలు చేసికొనిన అర్జీలను అప్పుడే పయిసలు జేయబడును. ఈక్రింద హక్కులను బొందు విషయమై మామూలు ప్రకారము నేలములు నేయబడును ఇంగ్లీషు లిసు బాదగములు సప్లముజేయ గోరవారు రిఫ్యూట్ బిల్డింగులోనుండు ఈ ప్రదర్శనపు గౌరవకార్యదర్శిగారికి ఈ నెల 22 వ తేదీ సాయంకాలము 4 గంటల వరకు మొదలగు బంతుకొనవచ్చును.

ఎరుంబూరు బాలికా పాఠశాల :- ఈపాఠశాల 7-వ సాంవత్సరీకోత్సవము క్రిందటి శనివారము సాయంకాలము జరిగెను. గో. యన్. హెచ్. కార్పెట్టుగారు అధ్యక్షతన వహించిరి. బాలికల తేజిదండ్రుల నేమిట అచ్చటికి వచ్చియుండిరి. లాజరుకు కన్వీ. పి. యల్. టి గారు భారతీయ బాలికలకు చక్కబడుచు విధమును గురించియు, విద్యాభివృద్ధిని గురించియు మాట్లాడిరి. పండిత క్రిష్ణవేణి అయ్యగారు శ్రీమతి విద్యుక్తములను గురించి మాట్లాడిరి. అధ్యక్షులు ఈ పాఠశాలయొక్క అభివృద్ధిని జూచి చాల సంతోషించి కిరీత కంచు నాయులు గావేర ఒక బహుమాన మేర్పరచుటకు తమ అభిప్రాయమును తెలియరచిరి. తరువాత అధ్యక్షులకు వందరము లాచరించి వాటి చర్యను జూపించిరి.

విరువల్లి క్షే. పట్టణ సహకార సంఘము :- ఈ సంఘము తాము 1-వ బ్రాంచివారు పంచాయితీ అడ్వైసరీబోర్డు మొదలగు, ఎలక్టరల్ బోర్డు మొదలగు నియోగించుటకు మెల్లప్పుడు క్రిందటి ఆదివారము ఉదయము 7-40 గంటలకు సభిజేసి, 80 మందికి కళికుగా అచ్చటికి వచ్చు ఉండిరి. కె. వి. యల్. నరసింహంగారు అధ్యక్షతన వహించిరి. పి. యల్. మధుకృష్ణ అయ్యగారు బి. ఏ. బి. యల్. యల్. టి; స్వామివాధ అయ్యగారు బి. ఏ. ఆర్. కాళాశాస్త్రిగారు బి. ఏ. పి. చాగభూషణం బి. ఏ. బి. యల్. బాలిక్కుర కె. సి. నరసింహంగారు పంచాయితీ మొదలగు నియోగించిరి. ఎల్లప్పుడు క్రిందటి కలెక్టరు ఆర్. స్వామివాధ అయ్యగారు బి. ఏ. గారి అడ్వైసరీబోర్డు మొదలగు నియోగించిరి. పి. యల్. మధుకృష్ణ అయ్యగారు బి. ఏ. బి. యల్. యల్. టి. గారి ఎలక్టరల్ బోర్డు మొదలగు నియోగించిరి. పంచాయితీ అధ్యక్షులకు వందరము లాచరించి వాటి చర్యను జూపించిరి.

విజ్ఞానము క్రమశిక్ష.

గ్రామసిబ్బంది	2
నాజీవీకము కనగరామిశేషము	3
గ్రామములను పేరుపెట్టవచ్చునా?	4-5
హిందూదేశములోని స్త్రీవిద్య	6
స్థానిక విద్యలు	7-8
ప్రభావవ్యాసము	9-10
సాశ్రమ విశ్వవిద్యాలయములు	11-12-13
విద్యోగా మహాసంగ్రహము	14

ఆంధ్రపత్రిక

1915-వ సం॥ నవంబరు నెల 9-వ తేది

మంగళవారము

సాశ్రమ విశ్వవిద్యాలయములు.

సకల దేశములందును విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణములను జేయవలయునను సంగతియు బలతరమగుచున్నది. ఇట్లాడునందు పూర్వము ఆకుప్పర్లు కేంద్రీకరించిన విశ్వవిద్యాలయములు కేంద్రీకరించిన విశ్వవిద్యాలయములకు ప్రమాణములుగ నుండేడివి. ఆరెంటియందును స్థానికములైన కళాశాలల సాయోగము వలన విశ్వవిద్యాలయము లేర్పడినవి. ఆకుప్పర్లు విశ్వవిద్యాలయము పనులముడవక తాబడునందు స్థాపితము నేటికిని నవిచ్చిన్నముగ జరుగుచున్నది. యూరపు ఖండమునందు మధ్యయుగమునందు విజ్ఞానమూలముల మహాధిపతుల వశమునందు ముండేడిది. మహాధిపతులు క్రైస్తవమత సిద్ధాంతములను వ్యాపింపజేయుటకై మతబోధనలతోపాటు తాళికవిద్యను సమతము గరపుటకు ప్రకరించిరి. విద్యార్థులు మహాధిపతుల మతములందు నివసించుచు విద్యాభ్యాసమును చేయుచుండిరి. మతములు కాలక్రమమున విశ్వవిద్యాలయములుగ బరిణమించినవి. సుధ్యయుగమునందు మతములందు విద్యకు నేర్పేడిబోధకులను నేర్పుకొనెడి విద్యార్థులను జేరి ఏకాంగముగ నేర్పేడి స్వత్వమును బడసి విశ్వవిద్యాలయస్థాపకుల గాఁకులైరి. మధ్యయుగమునందు విశ్వవిద్యాలయములందు కేవలము సాహిత్యము తదంగములు మాత్రము నేర్పబడుచుండేడివి. కాలక్రమమున నాకుప్పర్లు విశ్వవిద్యాలయమునందు దితర శాస్త్రములను సమతము గరపుట పరిపాటియైనది. కాని ఇప్పటికిని నాకుప్పర్లు విశ్వవిద్యాలయమునందు సాహిత్యమునకు తదంగములకు ప్రాముఖ్యము హెచ్చుగనున్నది. ఆకుప్పర్లునందు మతములు విశ్వవిద్యాలయములుగ మారుటవలనను మహాధిపతులు శిష్యులు కలిసి యొకచోటను నివసించుట వలనను కాకతాళివ్యాసముగ సాశ్రమ విశ్వవిద్యాలయముగ బరిణమించుటకు పీలుగడిగిరి.

ఆకుప్పర్లు విశ్వవిద్యాలయమును మాతృకగైకొని విశ్వవిద్యాలయము లనేకములు స్థాపితములైనను నవి సాశ్రమములు గాక విద్యా శిక్షణమునకును పరిపూర్ణమును మాత్రమై యున్నవి. లండను, మాన్ ఛెస్టరు, బర్మింగాము, లివర్పూలు, బ్రిస్టలు, హాలుమెడలగు పట్టణములందు స్థాపితములై వచ్చియును విద్యాశిక్షణమునకును పరిపూర్ణమును నేర్పేడి వర్తమానకాలమున కుపయుక్తములైన

సాశ్రమ విద్యలు శాస్త్రవిద్యలు వానియందు గరిష్ఠబలమును వి. విద్యాశిక్షణము నూతనపద్ధతుల ననుసరించి చేయబడుచున్న జర్మని దేశమునందును నమెరికా దేశమునందును ప్రత్యేక శాస్త్రమునకును విశ్వవిద్యాలయములు గలవు. ఒక విశ్వవిద్యాలయమునందే అన్ని శాస్త్రములను కళలను నేర్పుటకు బలముగ నొక విశ్వవిద్యాలయమునందుకటి రెండు శాస్త్రములు కళలమాత్రము నేర్పబడుచున్నవి. ఈపద్ధతి నవలంబించుచులన ప్రత్యేక కళయందును శాస్త్రమునందును నైపుణ్యమును గడించుటకు పీలుగలను.

హిందూ దేశమునందలి విశ్వవిద్యాలయములు లండను విశ్వవిద్యాలయ సంస్థాపనల ననుసరించి స్థాపితము లైనవి. కళాశాలలందు విద్య గరిష్ఠబలమును బడసి. మూడులక్షల చరరపుష్కల ప్రదేశమునందుకన్న కళాశాల లన్నియును చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమున కుపాంగములుగ నిర్మింపబడినవి. అన్ని కళాశాలలందు జదివేడి విద్యార్థులును నొక పరీక్షా సంఘముచే బరీక్షింపబడి జయపజయములు నిర్ణయింపబడుచున్నవి. ఆరుకొట్ల ప్రభుగొక విశ్వవిద్యాలయము గలను. వివిధ కళాశాలలందు గరిష్ఠ విద్యాప్రమాణమునకును వ్యవస్థలకును వ్యత్యస్తముగలను. చదివేడి విద్యార్థుల పీఠిగతులందును భేదము గలను. కారణము లెన్నియైనను వర్తమానావలంబితమైన విద్యాశిక్షణము వలన దేశమునకును విద్యార్థులకును కలుగవలసిన ప్రయోజనము మాత్రము గలుగలేదని యంగీకరింపబడుచున్నది. విద్యావ్యాపనకై నూతన విశ్వవిద్యాలయములను స్థాపించుట యవసరమని యధికారులును నామకులును నేకాభిప్రాయముగలిగి యున్నారు. నూతనముగ స్థాపితములుగావున్న విశ్వవిద్యాలయములు సాశ్రమ విశ్వవిద్యాలయములుగ నుండవలయు నని కొందరును నితరకర్షకులనుసరించి యొకవలయునని కొందరును వాదములను జేయుచున్నారు. సి. రామలింగారెడ్డి గారు సాశ్రమ విశ్వవిద్యాలయములు ఆకుప్పర్లు కేంద్రీకరించుచుండిరి. కేంద్రీకరించిన విద్యాలయములు లోకమునందు విశేషముగ లేవనియును, నా యభిమతివిశ్వవిద్యాలయముల యాదర్శములు పురాతనములు గాని నూతనములు గావనియును, మఱియు నవి మిక్కుటమైన వ్యయభాగమునకు లోనైనవియును కాన మరదేశపు వర్తమానానికి దగియుండవని ఖండితముగ జెప్పుచున్నారు. అనీబి జెంటిల్మెన్ గారు మొదలగువారు సాశ్రమ విశ్వవిద్యాలయములు పూర్వపు గురుకులాశ్రమముల వంటివిగాన నగత్యము మనదేశమునకు దగిలని వాదించుచున్నారు. గురుకులవాసమునకును సాశ్రమకళాశాలకును విశేషమైనవ్యత్యస్తముగలను. గురుకులవాసములందు గురువులు శిష్యులు మతధర్మమునందు జాతీయాభిమానమునందు సాంప్రదాయాచారములందు సాధర్మ్యమును గలిగియుండిరి. మఱియు నాశిక్షణా విధానమునందు విశేషమైన ధనవ్యయముగలలేదు. సాశ్రమ విశ్వవిద్యాలయములందు దధికారులకును విద్యార్థులకును భావములందును సాంప్రదాయాచారములందును నాదర్శములందును సాధర్మ్యము సంభవము గాదు. నూతన విశ్వవిద్యాలయములు నూతన పద్ధతుల ననుసరించి నెలకొలుపబడిన యమెరికా విశ్వవిద్యాలయముల సంస్థాపనల ననుసరించి నిర్మించుట యుచితముగాని ప్రాచీనపద్ధతుల నవలంబించుచున్న యితర విశ్వవిద్యాలయముల నిర్మాణమున ననుసరించి నిర్మించుట సమంజసము గాదు.

చుట యుచితముగాని ప్రాచీనపద్ధతుల నవలంబించుచున్న యితర విశ్వవిద్యాలయముల నిర్మాణమున ననుసరించి నిర్మించుట సమంజసము గాదు.

ఆంధ్రసంఘము.

ప్రెస్టిజ్ కేసునందు కెల్లెలు ముదిరము నందు నవంబరు నెల 1-వ తేదిని గూడిన సభయందు “ఉత్తరసర్కారుల పురోవృద్ధి సంఘము” ను ఆంధ్రసంఘముగ మార్పుట యుచితమను భావము సభ్యులలో నధికసంఖ్యాకులచే నంగీకరింపబడినది. ఆ యంగీకారమును నామకకు దెచ్చుటకుదగిన నిబంధనలను నేర్పరచుటకై యొక యుపసంఘ మేర్పరుపబడినది. ఆయుపసంఘము 7-వ తేది సాయంత్రము ౧౦. బి. ఎస్. శర్మగారి భవనమునందు గూడినది. ఉపసంఘమునకు నియమితులైన సభ్యులందరును వచ్చియుండలేదు. ఆహ్వానము చేయబడినవారిలో గొందరు ప్రముఖులతో సంగ్రతింపు చేయకుండ గొందరు కూడి ఆంధ్రసంఘమును స్థాపించుటయు నిబంధనలను జేయుటయును ప్రయోజనకరము గాదని చెప్పిరి. సభకార్యసభ్యులు వచ్చి యుండిరి. ఒకసభ్యునిచే నేర్పాటు చేయబడిన చిత్తురుబధలు చదువబడినవి. కూడినసభ్యులలో గొందరు చెప్పి పురియందు ఆంధ్రసంఘము స్థాపింపబడుచున్నపు డీవుగనాస్తవ్యులైన యితర ఆంధ్ర ప్రముఖులతో సంగ్రతించిన పిరవ నిబంధనలను జేయుట యుచితమని వారి యభిప్రాయములను దెలిపిరి. ఈ విషయమును గురించిన చర్చ కొంతకాలము జరిగిపిమ్మటను నిబంధనలనుజేయు ప్రయత్నము నాదినమున కాపుట యుచితమని సభ్యులభిప్రాయపడినందున సోమవారము కెల్లెలు ముదిరమునందు గూడవలసి సభగూడుట కవకాశము గలుగలేదు. ఈ ఏర్పాటు ఆంధ్రసంఘ స్థాపనకై పరమోత్సాహముతో నెరుగు చూచుచున్న దేశాభిమానులకు నిరుత్సాహము గలిగించుచున్నది. కాని వారును దూరదృష్టితో నీవిషయమును విమర్శించుచు ఉపసంఘపు నిర్ణయము ధర్మయుక్తమని తోచగలదు. ఆంధ్రసంఘము చెన్నపురియందు స్థాపితము గావలసి నపుడు చెన్నపురివాస్తవ్యులైన యాంధ్రులతో జనుల తోడ్పాటు లేక నది నిర్విఘ్నముగ జరుగునని నమ్ముటకు పీలులేదు. నిబంధనలను జేసి వారి సభ్యులుగ జేసవని కోరుట కూడ వారి తోడ్పాటుతో నిబంధనలను జేసిన సంఘాభ్యుదయమునందు వాఁకిని సభిమారము గలిగి ఆంధ్రసంఘముభివృద్ధినిజెంది జనోపయోగముగ నుండుట కవకాశము లధికముగా గలవు.

గ్లోబు వార్తాపత్రికా విమరణము నాపుట.

లండనునందు ప్రచురింపబడెడి గ్లోబు వార్తాపత్రిక కతకుక వాసరంబునందు కిరీతు ప్రభువు మాధావ ముత్రి పదవికి రాజీనామా యిచ్చియుండు ప్రయోచెను. ఆ వార్తయందు సత్యము లేకు ముత్రి తెలిపిన కిరీతు దివ్యమును తిరిగి పెద్ద యక్షురములతో నీవిషయమును గ్లోబు పత్రిక ప్రకటించెడి. టెటెనె పోలీసువాడు ముద్రాక్షరశాలయందు బ్రవేశించి ముద్రణము నాపి ముద్రించిన ప్రతులను స్వాధీనము చేసికొనిరి. గ్లోబుపత్రిక విశేషము ప్రచారముగల దైనిక పత్రిక. యుద్ధాంధము నుడియును వార్తాపత్రికలపై పాలకులన్ని దేశములందును తీక్షణమైన దృష్టి బ్రసరింప జేసినట్లు సత్యము. నుపగిద్దమైన టెక్సుపత్రికకు సమతము హెచ్చరికలు పంపబడినవి. కాని గ్లోబుపత్రిక గనుబరచిన కఠినమర్గమును జేరొక పత్రిక నిండ్లాడునందు గనుబరచి యుండలేదు. స్వతంత్రమునకు జన్మభూమియైన బ్రిటిషు ద్వీపములందటినీతి యవసరమై పుట నిరంకుశాధికారమునకు స్థానమైన ధరలేనర్థమునందు వార్తాపత్రికా నిర్వహణ మెంతటి దుర్భరకార్యమై చతువం లూపింపగలను. దేశభావలందు బ్రయోగింపబడెడి వార్తాపత్రికల విషయపథ ఇట్టిదని వ్రాయుట యసంగతము.

అండను నవంబరు 8: — తటస్థదేశములవారి నాకలను
అంగ శ్రేణువారి నిరోధింప గూడదనియు నాకానిరోధము
వ్యాయముకాదనియు నిరోధము నిష్ప్రయోజనమనియు ఇది
సమర్థనీయముగాదనియు తటస్థదేశములవారి వ్యాపారమునకు
నష్టము కలుగుచున్నదనియు ఆమెరికావారు వ్రాసిన లేఖ
ఈ వారమున చేరినది. ఈ లేఖ చాలకాలము క్రితమే వచ్చు

నని తలపడెడిది. ఈ తేదీన విద్యుదును ఆంగ్ల ప్రతికలు ప్రాసినది. బాల్మీచి గుర్రాద్రుమైన జలాంతరగాముల నిరోధము ప్రయోజనకరము కాదనుట నిత్యముగాను అమోఘాలో ప్రభావంబుగాను జరిగినపుడు ఆమెకాదా తలపడించిన విధానమునే ఇప్పుడు ఆంగ్లేయులు వాడుకరించిరి. తమ ప్రదేశములలో బాల్మీచిగముల కంతగా యము గలుగుట కందరును చింతింప నుదీరితగాని చివరకు మే చువడించినవిధానము యుక్తమని తోచకనూరదు. మే మాతృభాష యెప్పుడు సమంజసమని ఎవ్వరును తలంపని వాడుకదని మామృతము మేము జర్మనీదేశముయొక్క ఖత్తు కనుచేత వ్రాసిపెట్టెడియను విషయమును బర్మనులు గ్రహింప వలసియున్నది.

పారశీకము

పారశీకమున యుద్ధద్రవ్య శాసనము.
అండు నవంబరు 8:— యెహూను స్వదేశపురాలనము కొరను ద్రవ్యము నిధియుగ వినియోగించు తలపుతోడను తటస్థదేశములవారికి సౌకర్యములు కలిగించుటకు పారశీకము నందలి దొరతనము వారిస్వరూపిన ఆసన వృద్ధులను ప్రస్తుత మియ్యకుండుట కొకభానమును చేయవలది ఆంగ్లరాష్ట్ర దొరతనములవారి అంగీకారమును బడసిరి. ఈ భానమునలన 1911 వ సంవత్సరమున ఆంగ్లదేశపు ప్రజలెన్నియ బుణము మరలుటకు భంగము కలుగదు.

జర్మని

ప్రాంతుఃస్థులనుండి ప్రజలు లేచిపోవుట.
అండు నవంబరు 6:— ఆంధ్రరాష్ట్ర అన్నము లేక నుల ముడుమండుటచే తీరుగుబాటు గలుగనేనా యనుభవము వలన ప్రాంతుస్థులలోని ప్రజలు లేచిపోవుచున్నారని యెలి గాగ్గి పత్రికకు తెలియవచ్చుచున్నది.

గ్రీసు

నైపును సమస్య.
అండు నవంబరు 5:— యుద్ధ ఫలితమునకును నైపును దీనిని గ్రీసువారి కిచ్చెనను బిట్టియు వారు చేసిన వాగ్దానమున కేమియు సంబంధము లేదని వెజలాన్ గారనిరని ఏభేషు నుండి తంతి వచ్చుచున్నది.

గ్రీసులోని సంవిధానము.

అండు నవంబరు 7:— రాజుగారు యం. స్కాథాడిన్ గారిని మాతనమంత్రిగాటము నేర్పునపలసినదని యాజ్ఞాపించిరి వెకకటినుంతులే యందురు. యం. స్కాథాడిన్ గారు విదేశాలనుంత్రిగా నుండురు అనియున్నటిదినమున ఏభేషునుండి వైటరు దెబ్బవచ్చును.

ఏభేషు— యం. స్కాథాడిన్ గారు మాతనమంత్రి గాటమును యేర్పనది. కొలదికాలములోనే పొగ్గ మెంటు సభ మూటబడును. ఇందువలన సభకు దీసిజేయుటయు అందువలన కొత్తయెన్నికలు జరుగుటయు వీని కడయుండదు.

గ్రీసువారు నైపుకులజేర్చుట.

అండు, నవంబరు 6:— యువాన్తికవద్ద గ్రీసువారు తమనైపునుకురార్చి యుండి రనునది యశ్వతసుని గ్రీసువారి యుద్ధోగములు దెబ్బవచ్చుచున్నది. తమ నైపునమా జేకట్ట తులంపనంది మామూలుపద్ధతిని నేనలు సరిహద్దుల నన్నునని గ్రీసువారనుచున్నాడు.

గ్రీసురాజుగారి తీర్మానము.

అండు, నవంబరు 5:— ఏభేషు యం. జెయిమిన్ గారి మంత్రిగాటము నైపు యుంచి పొగ్గ మెంటును మానిజేయుటకు రాజుగారు తీర్మానించిరి కాని యిందులకు జెయిమిన్ గారు రెండవవిషయమునకు సమ్మతించలేదు. యుద్ధముత్రిగారు చేసినదానికి తనయనుమతిని మానింపుచు వారిని ఆంగ్లరాజ్యవనిగను జనరలాగను నియమించిరి. ఇందు వలన తమనాయకునికి గౌరవలోపము కలిగినది వెనిజిలాను గారి యహచరుల కిబ్బందికలిగెను. కాని వీరు రాజోపు నెన్ని కలవై నాకాబద్ధులై యున్నారు.

ఆంగ్లదేశ పక్షపాతము.

అండు, నవంబరు 8:— ఆంగ్ల మిత్రమండలివారి డబ్బు నిధికుమారులకు కలిగియుండుటయే వాచుతమని స్కాథో దొరిగు గారు చెప్పిరి ఏభేషునుండి వైపును ప్రతికకు తంతివార్తవచ్చినది.

మాంటినిగో

మాంటినిగో సరిహద్దులందు
తీవ్రమగు పోరాటము
అండు నవంబరు 8:— హెర్జోగోవినా సరిహద్దులందు ఈ నెల 5 తేదీన పోరాట ముతీసియు జరిగెను. శత్రువులు పదేపదే వైబడిరికాని విశేషవృత్తును కలిగించి వెనుకకు గొట్టిరి. నాలుకెగురులను కొన్ని తుపాకులను మందు గుండు సామును ముడలగునది మాంటినిగో వారికి చిత్తెను. సాంజుల్లో విజయములో యుద్ధముచేయుచున్న మాంటినిగో వారి వైనికులను ఫిరంగులు మెడలగు నానిని బట్టిరి. ఆ మాంటినిగో యుద్ధోగములు దెబ్బవచ్చుచున్నది.

రుమేనియా

రుమేనియా జర్మనీదేశములు.
అండు నవంబరు 5:— స్వయాను చేసెట్టి దాన్యులు వదిలించి కేపులనుకు టున్నానున్న రష్యావారి టూప్లిదో కాకలను రెండింటిని నిరోధింపవలసిన దని జర్మనీగారువారి రుమేనియా దొరతనము వారివడుగగా నది తటస్థదేశముల భర్త ముగాదని నిరాకరించిరి

సామ్రాజ్యవిధి.

80 లక్షలు చేరుట.

81-8-15-వ తేదీ నాటికి అఖిలభారతవిధివారి లెక్కను 80,58,480 లు నిలువయుండెను. రాష్ట్రీయ సుఖముల లెక్కను 2,08,229 లు నిలువయుండెను. వైనికులకు నావికులకు ఆంగ్ల దేశమునందలి భారతీయ వైనికులకు తక్కినవారికి చేసిన సహాయము క్రింద 21 లక్షల 2 వేలు వ్యయమైనది. పృథావసంఘమువారు వైతేదీనాటికి 18,79,198 లు రాష్ట్రీయ సంఘములవారు 2,80,470 లు స్థానిక సహాయముల నిమిత్తము వ్యయపరచిరి. యుద్ధమునకు బోయిన వారి డబ్బులనులకును తమ లోపమున గాక యుద్ధ కారణమున నాపదలోనన్న బీదలకును ధన సహాయముచేయుట ఈ నిధివారి ప్రధానోద్దేశము. ఇట్టి సహాయము చేయబడినది. ఆర్య యుద్ధ పోష చాల సామ్య నిలువ యున్నది. యుద్ధములో చనిపోయిన వారి భార్యలకును బిడ్డలకును యుద్ధమున దెబ్బలు తిని గాయములు తగిలి పరిచేయబాలని వారికిని ఈ నిలువనుండి ధనసహాయము చేయవలెను. అందులకు చాల సామ్య నిలువచేయవలది అనవరమును బట్టి ధనసహాయము చేయుచు నిధివారు తక్కిన సామ్యులకు నిలువచేయు చున్నారు. యుద్ధము 1916 వ సంవత్సరము మార్చి నెలనాటికంతమకునంతలవరకు భారతీయ సేనలను నిలువ సేవలోనుగల ఆంగ్లేద్యోగులలో 540 మంది హతులైనవారు 800 మంది గాయములు తగిలినవారు 3000 మంది నుండురు. భారతీయద్యోగులలో చనిపోయినవారు 3000 మంది యను గాయములు తగిలినవారు 7000 మంది యను కమిషనులేని యుద్ధోగులలో చనిపోయినవారు 9000 మంది యను గాయములు తగిలినవారు 25000 మంది యను ఉండురు. గాయములు తగిలినవారిలో 100కి 25 మంది మాత్రమే పనిచేయుటకు పనికిరాని వారగుదురు.

ఆంగ్లేద్యోగులు 200 మందియును భారతీయద్యోగులు 200 మందియును కమిషనులేని యుద్ధోగులు 2000 మందియును బట్టిహతుండవచ్చును. వీరిలో చాలమందికి ధనసహాయము చేయవలసియుండును. యుద్ధమునకు హెచ్చుకాలము జరిగినను చనిపోయినవారి సంఖ్యయు గాయములు తగిలినవారి సంఖ్యయు ఇప్పటి పోర్చుగీసుకారముండక హెచ్చినను ఈ అంచనాలు సరిపడవు. వైనికులేగాక డాక్టరులు టపాల కచేరీ వారు టెలిగ్రాపు కచేరీవారు మున్నగు వారందరూ యుద్ధరంగమున సేవల సహాయమునకు పంపబడిరి వీరికుటుంబములకు ధన సహాయ మవసరమగును. వీరికందరికిని దొరతనము వారు పెన్నుల నిచ్చెదరు గాని పెన్నుల సామ్యధికమునుండునను విలువలేదు. కాన వీరికిలో నుండిచూడ ధనసహాయము చేయవలసియుండును. వై అంచనా ప్రకారమే జరుగుట సంభవించినచో 85 లక్షల రూపాయలు కావలసియుండును. అంత కన్న నిధికుమారు ధనము కూడిచో నిధికుమారు సహాయముచేయ విలుగలగును. కాన వీరివిషయమును భారతీయులందరును నూదార భావముతో గమనించి ధన సహాయ మొకరగని నమ్మెదమని వారు తెలిసిరి. చందాల నిచ్చిన వారి కందరికిని శ్రీరాజ ప్రతినిధిగారు కృతజ్ఞతా పూర్వకముగ కందనములను తెలిసిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్రపాపన మాలోచనలోబడినది.

భరీ ఆంధ్రుల పాపనము-బందారంకాస్తా బతుకుక బతుట పడింది. ఆహంభావము నుడవారియొక్క వారిలో ను స్వాధీనతను చుపుచున్న వారిలోను ఆంధ్రులకే ఆగ్రస్థాన మియ్యవలెను. ఏడునా ఇంత ఘోరకార్యము చేశాడు ఉత్తరసర్కారులవారు. దత్తెమండలాలవారు కల్లూనారు చెన్నపురివారు తక్కిన ఆంధ్రులును కలసి ఏకంగా ఒకసంఘముగా ఏర్పడడానికి ఎంగ్లీషువృత్త బహుమతి అనుసరించి. సర్వతో ముఖయాగంచేసి సార్వజనికసభ ఏర్పాటు చేశారయ్య. వీలచేసారు తాంబూలానికి సరిగ్గా విజయశేఖర గాన మా నాల్గోతారాలేదనికొందరన్నాడు. మావెద్దామున రాలేను చూకనాడు వెడదామని మరొకందరు నాటికిమాంరి. మల్లీసభచేశారయ్య ఈసారి లోటులేకుండానే ఆంధ్రులందరున్నా దము చెయ్యండి అనిపాల్గొన్నారు. వాగ్దేసేం నంతకాలు చేసిందెవర? ఉత్తర సర్కారుల సంఘంకార్యదగ్గులు ముగ్గురే ఆహ్వానం చేసిందెవరు! ఉత్తరసర్కారుల సంఘంవారే. అంతాలో ప మే అన్నాడు. ఆంధ్రులంటే మీరేనా మేమంతాగామా? మీరేనా మేమన్నాడొకడం మాకంత ఆగౌరవమవుతున్నాడు. అన్ని మండలాల వారిలోను వెద్దవారందరూ సంకలాప చెయ్యాలి. ఆంధ్రుల కందరి ఆహ్వానమునాటి మల్లీసభచెయ్యాలి ఈవారణంచేత ఈసభను మావెద్దలెవరూ! రాలేదని మల్లీ కొంతమందన్నాడు కళాదీల పండుగదిగ్గిరొస్తున్నాది. ఇంక ఆంధ్రులచెయ్యడానికివీలులేదు. వెద్దలంతాకలసి ఆలోచించి ఏర్పాటుచేస్తాడు ఇంకమాత్రానికి మరేఒకటూ ఆలోచించవద్దని వెద్దలొ పెద్దచెప్పారు. అన్ని మండలాలవెద్దల్ని ఆరంభసభగా ఏర్పరచారు. స్వయంగా వెల్లిలిచాలో ఉత్తరానాసిలిచాలోగాని ఆ వెద్దలొ ఎవరున్నారా లేదు. ఎందుకురాలేదంటే. ఎవరుచెప్తారో? ఆసలుచేసిన పశేబాగులేదని రాలేదో, ఆలోచనవిన్నాడు గారనేరాలేదో, అవతల తొందరపనులుండబట్టే రాలేదో ఆకాశనాటి చెప్పిరి. సోమవారంసభసభాటి నాలోటి అన్నయ్యలంతా ట్రాంబుడికి రెండణాలు మూట గట్టుకొని కూర్చున్నాడు. అద్భుతం పాగుంది అంతలో ఆకాస్త మూట విసబడి మారెండణాలు మాడకక్కాయి. అంతమారంబోయి ఉన్నారను నిరావదంతప్పింది పాపం తెలియని వాల్లెందరు వెల్లొలో ఏమో ఈలాగైందని అట్టే ఆలోచిస్తే అసలుసన అంతా ఆకలింపుకొచ్చింది. శరేవారుంది. ఉత్తర సర్కారుల సంఘం వకటో నవంబరున వదిలిపోయింది గదా. అన్నిజిల్లాల వారిపుణ్యాక ఆంధ్రీసంఘం అనుకున బడిందిగదా పశోదీల పండుగపరుసరున వస్తోందిగదా. ఏమిటి ఆలోచన? ఉత్తర సర్కారుల సంఘానికి మల్లీ ఊటిపోస్తారో? ఆంధ్రీ సంఘం అని పేరుకై నా అంటారో? అది ఇది లేక త్రిశంకుస్వర్గంలాగా తృతియ్యపంథ తొమ్మతారా? పశోదీలమహాత్రం భయంలేదు ఆవారే కేపుణ్యాత్ములలో ఆమకొంటారు. అంతాంటారుగాని పేరులోనే వచ్చింది వెద్దలిక్క. ఆహ ఆంధ్రమా! ఏమటండె. అన్నయ్యల అయికుత్వం చూశావా, ఆహంభావా లెంతమట్టుకున్నామో చూశావా, వీరు పేరుమారిస్తే వారికి గౌరవసంపాటు. ఎంతవివేకం వచ్చిందో చూడు. అందరొకలసి ఆలోచిద్దాం అన్నయ్యలారా అంటే పిలుపుసరిదండంటారు. ఎవరింట్లో వెల్లి. అయ్యగన్న శంతాన్నం అంతా అన్నదమ్ములే ఆయ్యుండగా అల్లులైకడ నుండి వచ్చారమ్మా అలిగి కూర్చోదానికే? మన వాల్లేదో దారి దీశాను వామంది మరమతా వెల్లి నుంచి చెడ్డలు చెప్పి సరియైనదాలో వెడదామని ఎవరింట్టుకు వారు ఎగిసి గంటేసి రావలసిన దానిని ఎవరింట్లోనో వెల్లిలాగ మినమేములు లెక్కపెడుతూ అలిగి కూర్చుంటే అన్నయ్యలను ఏమని బ్రతిమాలడం- అయ్యల పాపనేర చేదా అంతారండి రా అంటే అన్నయ్య సరిగాపిలలేదని తిమ్మయ్య, తమ్మయ్య సరిగా పిలువలేదని అన్నయ్య తనివులాపడం ధర్మంగావుందని తోచిందా? ఆయ్యో! ఆంధ్రీ అన్నయ్యల! మూకెన్నటికిక అయికుత్వం వస్తు- కన్నతల్లియారు గౌరవంకలగడం ఎన్నటికి. ఎంతపాపేసారు- ఎంతపాప చేసారు. ఇక వైవాసలుగూరూ కలసి పనిచెయ్యండి. వాయనా-లెండి-లెండి.

తెకలిపాపన నిన్నటి సాయంత్రము పి. రాజగోపాలాచారియార్ బిమెలియేగారి యాజమాన్యమున ఒకసభ చేసిరి. అందు వారు సర్ ఫిరోజీషా మెహతాగారి యకాల మరణమునకుం దము విచారమును తెలియచ్చి గుఱ్ఱమునుండిపడిన శ్రీ బాబ్జి సావ్యభౌముడు త్వరలో వారోగ్యులంతుడై దీర్ఘకాలము ప్రబాహితముగ బరిపాలించునట్లు గ్రహింప నిశ్చయని ప్రార్థించిరి.

వృత్తాంతములు

తెల్ల నెంట్లు తాడెపల్లి శుకరశాస్త్రి ఐ ఎమ్ ఎస్. గారు. వీరి నెల మొదటి తేదీన నులకండునుండి రావల్పిండి లక్షలను వచ్చినారు.

అఖిలభారత మహమ్మదీయ సంఘము:— మైసూరును వారు లక్షలలో సమావేశమై మహాతాగారు కాలధర్మము నొందుటచే తమకు గలిగిన సంతాపమును నొకత్తీర్పాక మూల కమున వెల్లడించిరి.

కలకత్తా నగరమున బందిపోటు:— ఈ నెల 7 వ తేదీన తెల్లవారుజామున నొకబందిపోటు జరిగింది. భవానీపురమున కాన్స్టేబులరాల్ గవసించు హెచ్. బల్లన అనునొకభరివడను ఋణదాతయింట్ల 12 గురు చొరబడిరి. ౨౫౦౦౦ రూపాయల వెలగల సొత్తును హరించుకొనిపోయిరి.

ఒక పాతకాలకు దుగిగిం ల నియ్యట:— రంగూను వాస్తవము హిందూబర్మా వెల్లిలియం కంపెనీ యజమాని యగు ఏ కె. జమాన్ సి. ఇ. వి గారు ఈ నెల 8 వ తేదీ యు దయమునకు కలకత్తావ పుట్టేకపు రైలుబండిలో వచ్చిరి. కలకత్తాలో అంగగుజరాతీ భాషలను నేర్వట కేర్పరపబడిన పాతకాలకు గిగిం లను విరాలమిచ్చిరి.

బొంబయి నగర్నరు, బొంబయి నవంబరు 8:— నవంబరు 10వ తేదీ బొంబయినగర్నరుగారును వారిభార్యయు మహా బలేశ్వరములో బయలుదేరి, బెల్గాము, హుబ్లీ, రాగిబన్సురు, గర్నపూ పాతములు, గోవా, కార్వార్, రత్నగిరి, జనబారా, అలీబరు, కన్నరీ దీవులు, మున్నగువానిని దర్శించి, 28వ తేదీకి బొంబయికి తిరిగి వచ్చెదరు.

ఇండియా గజెటు:— మదరాసు ప్రాకార్యలో లెంపా రరి అడిమర్ల జడ్జి హుందీనట్టి, విశేషగిరి అయ్యన గారు తమ ఉద్యోగమునకు రాజీనామా నొసగిరి. ఆ స్థానమున కె. శ్రీనివాస అయ్యగారు నియమింపబడిరి. ౪౮. సి శుకరనాయకు గారు వైస్ రాయిగారి కార్య నిర్వాహక సంఘములయ సభ్యత్వమును స్వీకరించినది పురుంపబడెను.

భారతీయసంఘమువారుపంపిన తంతివార్త:— మహాతా గారిభార్యకు కలకత్తా భారతీయసంఘమువారు తమ విచారమును తెలుపు నొకతంతివార్తను పంపిరి. భారతదేశమున కపరి మితరుగు నెవ్వరుకలిగినదనియు ఆమెతోపాటు మహాతాగారి మరణముచే దుఃఖించుచుండి భారతజాతియండి ఉపశాంతి నామె బొందుగాక అని ఆతంతివార్తలో తెలియజేయుడెను.

భవానీపూరు బందిపోటుకేసు:— దర్యాప్తువై సిక్రింది యంతములు తెలియవచ్చినవి. 3 ముదములు బల్లపు అనువాని యింట్ల ప్రవేశించిరి. వీరు పిస్తోళ్లు బాములు కలిగియుండిరి. ఈముదములు నుమారు 25,000 రూపాయల నెత్తుకొని పారి పోయించినది అచటి ప్రజలు చెప్పుచున్నారగాని 250 రూపాయలు కంటే నధికముగు మొత్తము దొంగిలించబడలేదని అధికారి మూలమున తెలియవచ్చినది.

కాత్రియక్ష వ్యవసాయకృషి నేర్పిన రాజమారుడు:— కలకత్తా నవంబరు 8:— వ్యవసాయకృషి కాత్రియక్షముగ నేర్పుకొనుటకు విదేశములను వెళ్లిన రాజమారులలో మొదటి హరుప్రభువులగు నిక్తరు నారాయణ రాజమారుడుగారు మొట్ట మొదటివారు. పొగాకుపంటను గుఱించి సవిజ్ఞాగ్రంథము నొకదానిని వ్రాసిన జె. బి. మహమ్మదానుగారితో ఆమెరికా క్యూభ మాసిపోయా అనిమామైనను దేశములకు అగి పొగాకుపంటను గుఱించి స్పష్ట భాషకములను నేర్చి వచ్చిరి.

మహమ్మదీయ విద్యాసభ:— బోధించి 6వ తేదీన జరిగిన మహమ్మదీయ విద్యాసభకు హాదరానాడువాస్తవ్యు లగు నవాబు సలూజులకు బహద్దరుగారు ఆగ్రాసాధిత్యము వహించి ఉరుమాభాషలో నాటకమిచ్చిరి. మహమ్మదీయ విద్యాభివృద్ధిని గురించియు, మత విద్యాభివృద్ధిని గురించియు, వీరు ఉపన్యసించి, మహమ్మదీయులు, రాజకీయ విషయములందును, ఆర్థిక విషయములందును జనిచేయుచున్నారనియు, లేనిపోని దెబ్బలాలబలన లాభములేదనియు, కేవలమునభలలో తీర్మానములను చేయుట చాలవలయు క్రియారూపముగ ము చేయువలయునని వీరు నుడిచిరి.

భౌతిక ఉత్సవము:— బొంబాయి నవంబరు 8:— నిన్న జరిగిన భౌతిక ఉత్సవసభ ఆగ్రాసాధిత్యము వహించి న శ్రీమతిలక్ష్మీభాయిగై గ్యూసు, కైజు నరకదాసపుడంయు, బార్నిసార్వభౌముడు శ్రీవిష్ణ్వరతానడగు కృష్ణభగవానుడం యు చెప్పి దీపాభిషేకమున కర్ణించెను విశాహసంగాగ్రు ముఖ భారతీయదైకులు జేయుచున్న సాహిత్యమును శ్లాఘించుచును ఉపన్యసించెను. వసులయిన చందాసాముకు హోంజిఫిల్స్టి జైద్యకాలకు ఇచ్చి చేతు తీర్పారించిరి.

ఒకపాశ్చాత్య పండితు ఆరెస్తుతేయట:— మైసూరు మహారాజావారి కళాశాలలో పండితుగా నుండి ౪౪. డబ్బూ. తెల్లంటు ఆడస్సుకు. అయ్యూగోపు దేశముడు మైసూరు నివాసులగు సుబహ్మణ్యరాజ ఉరుసు గారియొద్ద రు ౨౫౦ లు విలువగల కేటకుపాకెరి పుచ్చుకొని దానిని మరలనియ్యవంద తూర్పుకుడిమిడుగా ఇంగ్లాండు దేశమునకు వయనమైవెళ్ళుచుండగా నతనినిధుడు హోటియొద్ద సోలీరు నారుపట్టుకొని ఇతనిని బెంకుపూ.కి తీసికొనివచ్చెదరు.

గుంటూరు హాకిపందెము:— ఈ నెల 6 వ తేదీన గుంటూరు కాలేజివిద్యార్థులకును విజయనగరంకాలేజి విద్యార్థులకును హాకిపందెము జరిగినది. అందు ఉభయపక్షములవారికిని చెరియొకగోలు అయినందున “దాండ్” ఆయెను. తిరిగి 8 వ తేదీ సోమవారమునాడు పందెము జరిగెను. అందు గుంటూరు వారిమీద విజయనగరంవారు చెండు గోలులను జేసిరి. ఈహాకి పందెమునకు గాను జె. రాజరత్నం గారిచే స్థాపితమైన కప్పు విజయనగరమునారు సంపాదించిరి.

మధ్య రాష్ట్రీయ కాన్ఫరెన్సు మహాసభ:— వై సభ యొక్క తీర్మాన పుతిపాదక సంఘమువారు 2-౧౧-౧౧గి తేదీన నాగపూరులో సమావేశమై, విశ్వవిద్యాలయము, జుడి ముకమిషను కోర్టుకు ఫీచుకోర్టుక మార్పుట, ప్రారంభ విద్యకు వ్యాప్తిచేయుట, మున్నగు అశములగున్న ౧౮ తీర్మానముల విషయ నిర్ధారక సంఘమువారికి పంపుట కంగీకరించి, మధ్యరాష్ట్రీ బీరూ ప్రజలరాజప్రతినిధిమితి తీర్మాన మొకటి ఉపపాదించబడును.

దొరతనమువారికి బహులు:— బహులు నొ స గు వారు ౨౦౦౦ వైగా తహిలాఫీసులద్వారా దరఖాస్తును పంపినది యు, మొత్తమువై ఒక్కొక్కరు సుమారు ౧౦౦౦ రూపాయలు బదులీ య నంగీకరించుటలు తేరినదనియు శ్లేక నెల ౨౯-వ తేదీన వార్తాసామువారు పురుంపించిరి. ప్రస్తుతము పోస్టాఫీసులద్వారాదరఖాస్తులుపుచ్చుకొనబడవు. యి 2౮-౬-౧౧ బదులిచ్చుకొరకు దరఖాస్తుపంపిరి. రూ ౮,3౯3,౦౦౦ ల ఋణ మొసగిరి.

స్టేషనరీయము:— క్రిందటి అక్టోబరు 31-వ తారీ ఖుతో ముగిసిన వారములోగా;— బల్గాలో 98 ముదికి స్టేషనరీయము తగిలెను, 68 ముది చనిపోయిరి; దక్షిణ కెనారాలో 12 ముదికి జాడ్యము తగిలెను. 10 ముది చనిపోయిరి; కోయం బుత్తూరలో 8 ముదికి తగిలెను. 2 ముది చనిపోయిరి; నీల గిరిలో 18 ముదికి తగిలెను, 12 ముది చనిపోయిరి; నేల ములో 56 ముదికి తగిలెను, 29 ముది చనిపోయిరి. మొత్తము మీద 181 ముదికి స్టేషనరీ తగిలెను, 121 ముది చనిపోయిరి

మహమ్మదీయ విద్యా కాన్ఫరెన్సు మహాసభ:— బోధన నగరమున వైసభవా రోకసమావేశమున జరిగి. ఆ సమావేశమున గలించి ౪౪ వ యెమ్. మహాత గారిచొప్పు సభాభ్యుత్తుమును, నవాబ్ కమిర్లీభాష గారును ముచ్చటించిరి. “మహాతాగారి మరణ మొక్క సాధిత్యకే నాక భారతీయుల శంకరమున నష్టము కలిగించినది. సా. మాజ్యమునకంతయు ఇది యొక నొప్ప అపద” అని నవాబ్ కమిర్లీభాష గారు నుడిచిరి. మహాతాగారి భార్యకు జలుంబును సమాశ్వసించుచు ఒక తంతివార్త సంపాదించినది కాన్ఫరెన్సువారు విశ్వయించిరి.

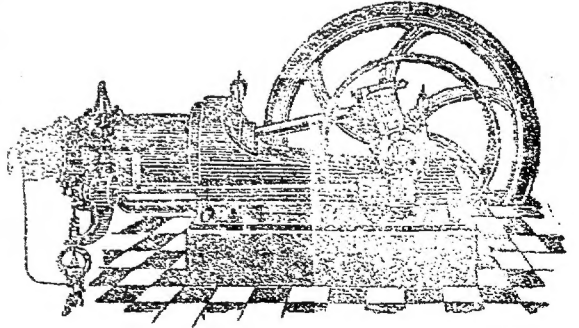
చెన్నైపురి కాన్ఫరెన్సు అధ్యక్షులగు జె. సి. మెలో వి గారును వారి భార్యయును నవంబరు 6 వ తారీఖు మధ్యాహ్నము 1 గంటకు వజ్రయువకు జేరి. అచ్చట బంగరపల్లి ఆ రోగ్యాధి కారమును నభాయిభాక్ బహదరు డాక్టరు హాజరబా మహమ్మదు హు స్సెనుసా హాయి బహదరు గారు మెలోని గారికి స్వాగత మొసరించి భార్యార్థర్థలను వెంటాడుబండి లోకణ్యమునుండి బంగరపల్లికి బయలుదేరి వెళ్లిరి. అక్కడికి 2-45 గంటలకు జేరి, వీరి రాకకు ఆ|| నవాబుమీర్ అసాను అలీఖాన్ బహదరుగారును, దివాన్ ఖాజా అక్బరు హుస్సేను సా హాయి గారును ముగిసిపంజ అధ్యక్షులు జె. శ్రీరామ కాశ్మీ గారును అచ్చట కనివెట్టుకొని యుండిరి. వీరితోజుట తయారుజేసిన గుడారము చిత్రవిచిత్రములుగా అలంకరింపబడి యుండెను. మెలోని గారు అచ్చటయుండును ర్శోజానుండెదరు

క్రిష్ణగుంటూరు దివ్యజ్ఞానసమాజమువారి సమావేశము:— ఈ సమాజమువారు ఈ నెల ౨౦ ౨౧ తారీఖులలో గుంటూరు టవును ప్రొమ్మూరుహోటలో సమావేశమగుదురు. గౌ|| దివాన్ బహదూరు న్యాయమూర్తి టి. సువాసికయ్యున ఆవరగగు బి. ఏ. యు యల్ గారు అధ్యక్షతను వహింతురు. ౨౦ వ తేదీ శనివారము సాయంకాలము ౮ గం. మొదలు గి ౧౦ వరకు మదనపల్లి కాలేజి ప్రిన్సిపాలు సి. యన్ ట్రైలోక్యర్ యం. ఏ. గారు దివ్యజ్ఞానము ప్రకృతకాత్త్రమును గురించి ఉపన్యసించెదరు, గి ౧౦. మొదలు ౬ గం వరకు టి. రామచంద్రరావు బి ఏ బి. యల్ గారు “పంచ యజ్ఞములను” గురించి తెలుగున ఉపన్యసించెదరు. మరునాడు ఆదివారము ౨౧ తేదీ సాయంకాలము ౮ గంటలు మొదలు గి ౧౦ వరకు సి. యన్, ట్రైలోక్యరు యం ఏ. గారు ప్రస్తుతము హిందూదేశమునకలంపలసిన విద్యనుగురించి ఉపన్యసించెదరు

ఒక విశాహాదేశీయునివై పిస్తోలతో కాల్పుట:— డి జో నాల్డునకు ఆరుకొక విశాహాదేశీయుడు జగట్డోలో నున్న గోనునార యంత్రోకాలకు అసిస్టెంటు మేనేజరుగ నుండెను. గతశనివారము సాయంకాలమున ఇతడు తనబహుళానుండి ద్రౌ మృండు దొరసాతో బయలుదేవలెను. వీరు యంత్రోకాల దరి నున్నపుడు పిస్తోలవచ్చుకు వివచ్చెను. వీరకు వీ రిరువురు గుండెలవై గాయములతో నేలబడియుండిరి చెండు కాలిపో యిన తూటాలుగల ఒక పిస్తోలు ద్రౌమృండు దొరసాకడనే యుండెను. వీరికితగిలిన గాయములు పుమాదకర మైనవికావు, వీరువురు కలకత్తా జనరలు ఆసుపత్రికి గొనిపోబడిరి. ద్రౌ మృండుదొరసాని పుధునకున దోనాల్డునకువైపిస్తోలునుకాల్పి తునాత తనవై కాల్పుకొనెనని తెలియవచ్చినది. ఈవిషయమై దర్యాప్తుజరుచున్నది. దోనాల్డును నాకూర్చుమువై వైద్య కాలశాలకున్న ద్రౌమృండుదొరసాను వారంటుచేయుడెను

రాజుసన్ సెమిడిసెల్ కూడాాయిలు (కిరసనాయిలు) యింజనులు.

3 మొదలు 60 గుట్టుములవరకు నటకు స్పేరు సామానులు సహా స్టాకులో ఉంచబడును. గుంటూరు, రాజమండ్రి, పితాపురము, తణుకు, శాశివట్టణము, పాలకొల్లు, భీమవరం, కుంభకోణం, తంజావూరు, బల్లారి, రామ్మూడు, కాంకాలు, నాగపట్టణము, కోయంబత్తూరు, చెంగల్పట్టు, వగైరా పట్టణములలో, మాయింజనులు తృప్తికరముగను అతి సులభముగను పనిచేయుచున్నవి.

దేవిపాక్కూరు స్త్రీము యింజనులు, గ్యాసుయింజనులు, బోయిలర్లు సెంట్రీఫ్యూగలు (నల్లగుల్ల నిల్లవంపులు, డాంకి నంపులు, చేతితో నుండుగడ్డ చేయు యంత్రములు, యేలాటి కర్రవైనను గ్యాసుయింజను వగైరాల కుడయోగించు బొగ్గుగామాపు, టీటార్టులున్న, బియ్యముచేయు హార్టుల పేలర్లు బెల్లింగులు, సాప్టింగులు, ఫ్యాక్టరీలకు కావలసిన అనేక విధములైన సామానులుమావద్ద విరివిగాను, సరసమైన వెలలకున్ను దొరకును. తప్పిలు తెలిసికొనునారు దయచేసి మాకువ్రాయుడు.

ఇండియన్ కామర్సు అండు ఇండ్స్ట్రియల్ కంపెనీ, (ప్రాంచీఫీసులు:— బెజవాడ, తంజావూరు.) ఇంజనీయర్లు మెషనరీ వర్తకులు, ముదాను

COMMERCIAL HOTEL, Armenian Street.
Y. M. C. A. RESTURANT, Esplanade
BAR ASSOCIATION RESTURANT,
High Court Building

THE GREAT WAR.

Lord Kitchener's Visit to Eastern Theatre.

'GLOBE' OFFICE RAIDED: DRASTIC OFFICIAL ACTION.

Neutral Commerce: Strong U. S. Note to Britain.

KAISER SPEAKS BITTERLY OF BRITAIN.

[Reuter's Agency.]

CREAT BRITAIN.

Lord Kitchener.
In France.

LONDON, November 8.
Lord Kitchener has left Paris after conferring with General Joffre and Messieurs Briand and Gallieni.
Visit to the East.

The Press Bureau announces that Lord Kitchener, at the request of his colleagues, has left England on a short visit to the eastern theatre of the War. The Press Bureau says that Lord Kitchener's resignation has already been denied, but it is equally untrue that he tendered his resignation to the King or that his visit to the eastern theatre of the War betokens his resignation; on the contrary the visit is undertaken in the discharge of the duties of the Secretaryship for War, which Lord Kitchener has no intention of abandoning.

French Press Welcome.

The French papers welcome Lord Kitchener's visit to the east as indicating that Great Britain and France are considering measures in order that their enemies shall find the Allies also barring the road in the Balkans.

THE U. S. NOTE TO BRITAIN.

Ineffective Blockade of Baltic.

The Unhesitating Champion of Neutral Rights.

LONDON, November 8.
The American note to Britain regarding the blockade complaints of the restrictions to American Commerce caused by the blockade. It does not contest the British figures showing the increase in American exports but maintains that the United States has a legal right to sell goods into the general stock of a neutral country. It contends moreover that even if goods listed as conditional contraband are destined for enemy country through neutral country that fact in itself is not sufficient to justify their seizure. Therefore the United States contests the seizure upon conjectural suspicion. The note also raises the question of the effectiveness of blockade in the Baltic. It declares that there is no better settled principle of International Law than that forbidding the blockade of neutral ports. It also declares that the Prize Courts have not afforded proper reparation for injury done to American traders consequently the United States "Must insist that Great Britain shall not adopt a policy of expediency but shall act according to the established rules of International Law the maintenance of which unimpaired is of the utmost importance to the neutrals of future." The note concludes that the United States unhesitatingly champion the integrity of neutral rights exercising always a strict impartiality.

The Newspapers Take a Strong Line.

The Press takes a strong line regarding the long expected American note presented to Britain during the week and objecting to Britain's methods of dealing with neutral shipping, refusing to accept the blockade as being ineffective and indefensible and complaining of obstacles to the trade of neutrals.

The papers do not regard the complaint with regard to the ineffective achievements of the submarines in the Baltic on the contrary the papers point out that the methods adopted by Britain are merely an adaptation of the American system followed in the Civil War. Regret is universally expressed at the interference with the trade of neutrals but the present course is best for all in the long run. Germany must feel that we have her by the throat. We cannot be expected to commit suicide.

"Globe" Newspaper Suspended. Energetic Official Action.

LONDON, November 8.
Following the publication on Friday of a report that Lord Kitchener has resigned and the reassertion of the statement yesterday, the Police last evening raided the offices of the "Globe" newspaper and seized the printing plant and type.

LATER. - The seizure of the "Globe" is the most drastic official step against a daily paper since the outbreak of the war. No reason was given, but it is presumed that it was the result of the "Globe's" assertion on Friday that Lord Kitchener had resigned, while the paper on Saturday displayed Posters with the words "Kitchener and Politicians. The Globe reasserts." The Police did their work in the most thorough fashion, seizing all copies of Friday's and Saturday's issues, cutting off the electric current for printing machines, and removing the stereotype plates. No arrests were made.

The Cawnpore Factory. A Question in Parliament.

LONDON, November 8.
In the House of Commons replying to Mr. Gwynne, who asked whether the Government factory at Cawnpore was still making 1903 infantry bandolier and equipment, which had been obsolete for years in England, Mr. Chamberlain said he had no information, but would enquire.

FRANCE.

German Submarines Sink French and Italian Steamers.

LONDON, November 8.
PARIS. - The communique says that German Submarines from the Atlantic passed the Straits of Gibraltar probably on the night of the 2nd November and sank on the 4th November two French and one Italian steamers off Algeria. The crew of one French steamer is missing.

The New Spirit of Trench Fighting.

LONDON, November 7.
AMSTERDAM. - A German correspondent on the Western front describes the new spirit of trench fighting, which is more desperate, more virulent and crueler owing to the embitterment resulting from the Great French offensive in September. Hitherto the most merciless fighting has been in Argonne, where wooded country favours savage warfare which has produced the "Argonne Type" known on the whole front. This picture of the torn and grimy fighter, reminiscent of primeval days when men fought cannibals and wild animals, is now general, and the same horrible methods have been adopted on the whole line, and victory lies in hand-to-hand fighting, the battle swaying with thrusting, wrestling, throttling and biting, use being made of knife, bayonet, rifle butt and spade. Gone are the chivalrous days when hours daily were practically set apart and French and German soldiers emerged from the trenches and exchanged chaff.

Allies' Positions Consolidated.

LONDON, November 8.
A Paris communique says: - Our troops are consolidating the positions conquered in the Balkans. Violent Bulgarian attacks throughout the day at Krivolak on November 5th were repulsed.

The French Communique.

French Progress in Serbia.

LONDON, November 8.
PARIS. - The communique says that the French seized a German post between Somme and Oise and prevented the German counter-attacks by gusts of artillery fire. The German attack in Champagne on East Meunil height was easily repulsed. Fighting continues in Vosges. The German aeroplanes dropped bombs on Dunkirk district but only injured a child. The French in Serbia have continued their progress in the Rabrovo region.

Latest Paris Bulletin.

LONDON, November 8.
PARIS. - The communique says that there is nothing to report.

RUSSIA.

Mr. Sazonoff has not Resigned.

LONDON, November 8.
PETROGRAD. - The reports were circulated that Mr. Sazonoff had resigned but it appears they are unfounded.

Russian Success Near Riga.

German Trenches Captured.

LONDON, November 8.
PETROGRAD. - The Russians south-west of Riga successfully attacked the Germans. The Russians carried a second line of German trenches on the western shore of Lake Svventen, capturing three hundred men. The Russians repulsed a German attack on the left bank of the Styr.

A Russian General Punished.

LONDON, November 7.
PETROGRAD. - General Grigoreff, former commandant of Kovno, has been sentenced to fifteen years' hard labour and loss of all rights, for not taking adequate measures for the defence of the fortress.

TURKEY.

Asia Minor Port Bombarded.

By British Warships.

LAHORE, November 7.
The "Times" military correspondent states that two British warships are vigorously bombarding Tcheshmeh on the Asia Minor coast.

Turks Defeated in Caucasus.

LONDON, November 1.
The Russians have smashed the Turkish attempt to cross the River Arcthave in the Caucasus.

ITALY.

Enemy Heavily Repulsed.

Further Allied Success.

LONDON, November 8.
ROME. - A communique says artillery and infantry actions continue in our favour. The enemy has been heavily repulsed, leaving a number of prisoners in our hands.

GREECE.

Probable Recall of M. Venezelos.

LAHORE, November 8.
The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cabled on the 6th instant: - Some authorities on the Greek constitution, including M. Venezelos, hold that the King would exceed his powers if he should dissolve Parliament twice in one year. It is generally recognised that elections while the army is mobilised would be illegal and the "Daily News" Rome correspondent states that King Constantine, realising the danger of demobilisation, is inclined to recall M. Venezelos, although that would involve intervention.

THE CYPRUS QUESTION.

LONDON, November 5.
A telegram from Athens says that M. Venezelos has declared that Great Britain's offer of Cyprus is independent of the result of the war.

The Greek Crisis.

LONDON, November 8.
Reuter telegraphing from Athens yesterday announced that the King had charged M. Scouloudis with the formation of a new Cabinet. The former Ministers will retain office and M. Scouloudis will be Foreign Minister. ATHENS. - (LATER). - M. Scouloudis has formed a new Cabinet. It is believed that the Chamber will shortly be prorogued, by which a dissolution and elections will be avoided.

Very Benevolent Attitude Towards Entente.

LONDON, November 8.
A telegram to the "Times" from Athens states that M. Scouloudis in an interview said that he proposed to observe a very benevolent attitude towards the Entente.

Greek King's Decision.

A Blow to M. Venezelos' Prestige.

LONDON, November 8.
ATHENS. - It seems certain that the King is determined to keep M. Zaimis' Cabinet in power and to dissolve Parliament, but M. Zaimis does not agree on the latter point. The King has appointed the Minister of War to be aide-de-camp and General as a mark of his appreciation of his conduct. This has caused a painful impression among the Venezelists, who regard it as a blow to their leader's prestige, but who are hopeful of the results of the coming election.

Concentration of Greek Troops.

LONDON, November 8.
The report of the concentration of Greek troops near Monastir is denied by Greek officers, who state that the Greek army is normally concentrated on the frontiers in accordance with the Greek plan of mobilisation.

BELGIUM.

Reign of Terror in Belgium.

LONDON, November 8.
AMSTERDAM. - Three more Belgians have been executed in Brussels in a charge of espionage.

Active Fighting in Belgium and Elsewhere.

LONDON, November 8.
PARIS. - A communique says: - There has been active fighting with trench engines in Belgium in the region of Hetsas, violent artillery duels throughout the day between Somme and the Oise, particularly in Bois de Givenchy and the environs of Tahure. One of our mines destroyed in Argonne an enemy position and killed men.

MONTENEGRO.

DESPERATE FIGHTING ON MONTENEGRIN FRONTIER.

LONDON, November 7.
Montenegrin official reports state that desperate fighting occurred on the 5th on the Herzgovina frontier. The enemy attacked repeatedly but were repulsed with heavy losses. The Montenegrins captured four guns, a quantity of rifles, and ammunition and other valuable stores. The Montenegrin army operating in the Sanjak of Novi Bazar has likewise captured guns and material.

SERBIA.

ALLIED TROOPS IN ACTION.

Magnificent Advance of the British.

Stubborn Serbian Resistance.

PARIS, November 7.
A Salonika correspondent says that the British troops in the fighting line are advancing to the affray magnificently. The Bulgarians have been violently, but futilely, bombarding the French positions at Krivolak. The Bulgarian attacks at Perlepe are meeting with stubborn Serbian resistance. Fresh troops are leaving for the Serbian front, whither convoys of arms and ammunition and victuals are also being despatched. The Serbian army is slowly re-concentrating.

TELEGRAMS.

PERSIA.

A Moratorium in Persia Arranged.

LONDON, November 8.
TEHRAN.—With a view to releasing funds for efficient internal administration and observance of neutral obligations Persia has arranged with Britain and Russia for a moratorium in respect of interest and amortization of their loans but the service of the British Public Loan of 1911 will not be affected.

HOLLAND.

The Stranded German Submarine.

LONDON, November 8.
HAGUE.—It is announced that the crew of the stranded German submarine will be interned because the damage is insufficient to compel her to enter Dutch waters and the condition of sea cannot be pleaded as an excuse.

AUSTRALIA.

Wheat Crop Forecast.

LONDON, November 8.
ADELAIDE.—Newspapers estimate the gross yield of wheat harvest at 35 million bushels and the surplus available for export at twenty-two and half millions.

GERMANY.

A German Cruiser Lost. Official Admission.

LONDON, November 8.
AMSTERDAM.—It is officially announced in Berlin that the Cruiser 'Undine' while patrolling the South Sweden Coast was sunk by two torpedoes from a submarine. Almost all the crew were saved.

LATER.—The Cruiser "Undine" was escorting a German railway ferry between Trelleborg and Sassnitz. The vessel was hit by two torpedoes and sunk in three minutes. Nineteen were drowned and seven afterwards died of wounds. The ferry was not attacked.

An Address by the Kaiser.

BITTER ATTACK ON ENGLAND.

Uneasiness Regarding the Western Front.

LONDON, November 8.
 A telegram from Northern France says that the Kaiser in an address to 50,000 troops at Tielitz, spoke bitterly of Great Britain. Inferentially he betrayed some uneasiness as to the position in the West, remarking, that although important results were pending in the Balkans, it was the Western Front on which all eyes were turned, and where the necessity for success was paramount.

People Leaving Frankfurt.

LONDON, November 7.
AMSTERDAM.—The "Telegraph" learns that people are leaving Frankfurt owing to the fear of revolt among the starving population.

UNITED STATES.

Alien Sympathisers in America.

American Press Supports President Wilson.

LONDON, November 7.
NEW YORK.—The Press vigorously supports President Wilson on the subject of German-Americans.

The "Herald" says:—"It is high time that the small but noisy groups of alien sympathisers were brought to book."

The "Evening Sun" says:—"Let us have no mawkish sentimentality, cut clean out the whole nest of plotters and punish them with exemplary severity."

German Preparations in America.

45 Million Dollars Raised for Warlike Purposes.

LONDON, November 8.
NEW YORK.—Federal investigators of German bomb conspiracy have begun enquiry regarding the purposes for which twenty-five million dollars was raised in the United States by the sale of German bonds. It is believed that the fund was intended firstly for the purchase of ships to be employed as neutral boats carrying supplies ostensibly for Scandinavia but really for Germany, secondly for the purchase of stocks of chemicals and acids for the manufacture of explosives, and thirdly for the establishment of submarine bases in Mexico and West Indies.

British and American Exchange.

An Improvement.

LONDON, November 7.
NEW YORK.—The exchange improved on report that further credits in favour of Great Britain, possibly amounting to fifty million sterling, are being arranged.

Bombs in a Steamer.

LONDON, November 8.
 The British steamer 'The Lages' from New York with a cargo of sugar caught fire from the Atlantic on November 4th and was burnt at Halifax. The fire has been extinguished. The Officers are convinced that the fire was caused by Austrian and German stowaways who stowed the Steamer and placed bombs in the hold. The vessel was commanded by Captain Brindley and was the first Merchant ship to sink a German submarine.

A Financier's Death.

LONDON, November 8.
PHILADELPHIA.—The death of Mr. Peter A. Widener, the well-known financier is announced.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

DELHI.

THE IMPERIAL FUND.

80 Lakhs Accumulated.

DELHI, November 7.
 A communique is issued regarding the Imperial Indian Relief Fund. The total amount at the credit of the Central Fund up to 31st August was Rs. 80,53,480 and with the Provincial Committees Rs. 2,08,229. The principal items of expenditure were, Rs. 2½ lakhs to the Soldiers and Sailors Association and a lakh to the Indian Soldiers in England and to various quarters where help was wanting. The total expenditure from the Central Fund up to 31st August amounted to Rs. 13,79,193 and to this must be added a sum of about Rs. 2,30,400 expended by the Provincial Committees in the relief of local civil distress. It will be observed that due effort has been and is being made to give effect to two of the three main objects of the Fund, namely, the alleviation firstly of cases of distress in India occurring among the families of those who have gone to the front and secondly, (where necessary) of local distress among the poorer classes of the civil population caused directly by the war and through no fault of their own. After meeting the necessary expenditure on these objects there still remains a large balance to the credit of the Fund. That balance will be devoted eventually to the third and, ultimately, the most important object of the Fund, namely, the grant of assistance to the widows and orphans of those who are killed or die in service, to whom must logically be added the officers and soldiers incapacitated for further service. The amount which might be expended upon this object is almost unlimited and the Committee have consequently endeavoured from the first to accumulate as large a sum as possible for expenditure at the end of the war while affording such intermediate assistance as may be necessary. Some idea of the calls which may be anticipated upon the Fund at the close of the war may be gathered from the fact that even if the war should end by March 1916, the casualties continuing at the same rate as hitherto, it is estimated that of British officers of the Indian Army and of the Indian Army Reserve there will by that time have been 540 killed and 800 wounded; of Indian Officers 300 killed and 700 wounded; and of Indian Non-Commissioned Officers and men 9000 killed and 25000 wounded. It must of course be remembered that not more than 25 per cent of the invalids are invalided out of the service. In the majority of cases the wounds will be relatively slight and the men will remain on the active list. Even allowing for this fact, however, there will probably be some 200 British officers, nearly as many Indian officers, and 6,000 Indian Non-Commissioned officers, and men who are incapacitated by wounds for further service, many of whom will need assistance from the Fund. With the war lasting longer or should the ratio of casualties become still higher the number of claimants for assistance from the Fund will be much greater than is at present anticipated. In addition to the classes mentioned above there are also the widows and dependents of men serving on the departmental unattached lists of the Civilian, European and Anglo-Indian staff belonging to the Military Accounts, Postal and Telegraph departments and of Sub-Assistant Surgeons, all of whom may need help. All the above mentioned classes will of course be eligible for pensions from the State and the wound and injury pensions as well as the family pensions admissible to all ranks of the Indian Army and their families have recently been materially enhanced. Nevertheless it is impossible for any pensionary scheme however liberally framed to meet in full the varying degrees of need which will arise and it is with the object of supplementing the efforts of the Government in this direction that the Central Committee have under their consideration various schemes for the grant of assistance to all these classes at the close of the war. A rough estimate of the probable cost of these measures based upon the optimistic hypothesis that the war may come to an end next spring and that the number of casualties will remain fairly constant shows that even then at least Rs. 85 lakhs will be required, if adequate relief is to be granted. If more money were available assistance could be given on a more liberal scale. It is of course impossible to formulate definite schemes at the present stage owing to the uncertainty of the two factors essential to the ultimate calculations, viz: the duration of the war and the number of casualties, but it is hoped that the generous Indian public will realise that the demands upon the Fund will be very great and increasingly great in proportion to the duration of the war and that although the expenditure at present may appear to be relatively small there is practically no limit to the amount which can be spent and well spent in affording assistance at the close of the war to the widows and dependents of those who have died and to the soldiers who have suffered in the service of the Empire. His Excellency the Viceroy has gratefully thanked the subscribers of these Funds.

The Terminable Loan.

3746 Applications Received Through Post Office.

DELHI, November 9.
 In the press communique of the 29th September last it was stated that the number of applications received through the Post Office up to that date for the 4 P. C. terminable loan of 1915-16 then exceeded 2,000 and that the average amount subscribed was well over Rs. 1,000. Applications for the loan through the Post Office have now been closed. They numbered 3746 and the total amount applied for was Rs. 43,93,000.

Control of Wolfram Industry.

DELHI, November 7.
 The following Press communique is issued:—An Ordinance is issued to provide for the due control by Government of the wolfram industry. In view of the large contributions which Burma makes towards the world supply of this metal which is of importance in the manufacture of munitions it is neces-

sary for Government to stimulate its output in every way possible and for this end to be brought about powers for its closer control are necessary. It has been thought advisable to arrange for this much on the lines of the munition legislation in England and the Ordinance will thus be of a wide character.

Dinner to Sir A. Imam.

DELHI, November 9.
 The citizens of Delhi are arranging to give a farewell dinner to Sir Ali Imam, retiring Law Member and also a garden party in honour of Sir Sankaran Nair, the new Education Member.

CALCUTTA.

Mr. Jamal's Tour.

CALCUTTA, November 7.
 Elaborate arrangements are being made at Chittagong to receive Mr. Jamal C. I. E., of Indo-Burma Petroleum Company who arrived there by a special train on the morning of the 8th instant.

Rs. 5551 for a School.

CALCUTTA, November 8.
 Mr. A. K. Jamal C. I. E. of Rangoon left Calcutta for Chittagong on Sunday morning. He has donated Rs. 5551 toward the building fund of the Calcutta Anglo-Gujrati School.

A Dacoity in Calcutta City.

CALCUTTA, November 8.
 Early this morning a dacoity was committed in the city. About a dozen men raided the house of one H. Banav, a rich money lender residing at Kansaripara in the Bhowanipur section of the town and carried away cash and jewellery valued approximately at about Rs. 25,000.

Later Particulars.

CALCUTTA, November 8.
 In connection with the Bhowanipur dacoity case from further enquiries it appears that the number of young men who entered the house of one Banav was three and that they were armed with revolvers and daggers. Although the people of the locality say the young men decamped with booty amounting to nearly Rs. 25,000 the authorities state that the amount stolen did not exceed Rs. 250.

Dalai Lama Versus Tashi Lama.

CALCUTTA, November 8.
 A telegram from Kalimpong states:—"News have been received from Lhasa to the effect that relations between Dalai Lama and Tashi Lama are not very friendly. It is reported that during the absence of the Dalai Lama in India the Tashi Lama came up to Lhasa from his monastery in Shigatse and with the co-operation of the Chinese Amban formally applied to the Emperor of China to be installed as the Dalai Lama in Lhasa but was not successful in his attempts. The Dalai Lama has now sent his representative Shape Tsharung to Shigatse to demand an explanation of this and other acts committed by Tashi Lama."

A European Woman Shoots a European.

CALCUTTA, November 8.
 A shooting tragedy in which a European named D. Donaldson, Assistant Manager of the Alliance Jute Mills, at Jagatdal, in 24 Parganas and a European woman named Mrs. Drummond of "Thistle Hotel" at Chander-nagore, are victims occurred on Saturday evening at Jagatdal. It is stated that Mr. Donaldson came out of his quarters with Mrs. Drummond and at a little distance from the Mills reports of shots were heard. Subsequently both were found lying on the ground with wounds in the chest. A five chambered revolver with two blank cartridges were found near Mrs. Drummond. The wounds did not prove fatal. Both have been removed to the Calcutta General Hospital. It is alleged that Mrs. Drummond shot Mr. Donaldson and subsequently shot herself. The matter is still under enquiry. A warrant has been executed on Mrs. Drummond in the Hospital, Mr. Donaldson, it is said, having made a statement.

Birth and Death Rate of Bengal.

CALCUTTA, November 8.
 Report on sanitation in Bengal for the year 1914 shows that the year was decidedly more unhealthy than the preceding year. The Number of births increased slightly and the birth rate rose from 33.75 to 33.86 per thousand of the population. The number of deaths increased by 99,421 while death rate rose from 23.38 to 31.57. The increase in mortality reduced the excess of births over deaths by nearly 50 per cent. Infantile mortality was high in several districts and total death rate increased from 20.95 to 22.14 per cent of births.

A European Charged with Supplying Arms.

CALCUTTA, November 7.
 The Magistrate at Kyd Street Police Court to-day had before him a case in which D. C. Russel stands charged under Arms Act with aiding and abetting a Bengali named Satis Chandra Ghosh accused in Krishnaagore dacoity case in possession of arms without license. The Public Prosecutor in opening the case said the case disclosed a very serious state of affairs. The accused is a European British subject and is entitled to possess and use firearms without license. He had abetted a person who was not entitled to possess arms without license and as such had committed offences under Sections 29 read with Section 109 of the Penal Code and 22 of Arms Act. Continuing he said on 25th August last the accused got a revolver from Mr. Cunningham. On 30th August he went to the police and registered himself as owner of a revolver. A dacoity was committed on 29th September at Sibpur in Nadia. Three days later in connection with that dacoity Satis Chandra Ghosh and another Bengali youth were arrested at Purbasthale. In possession of Satis were found two revolvers both of which were traced to the accused. Several witnesses for prosecution were then examined. Inspector Hennings of Arms Act Department deposed that he made enquiries searched the house of accused and found some receipts purported to have been signed by Messrs. Powers, Stevens and Under-

wood. Accused admitted selling arms to those three gentlemen no trace of whom could be found. Mr. Hunt Superintendent of Police, Burdwan spoke as to the arrest of Satis and his companion and the finding of two revolvers with them. He identified the revolver as being found in their possession. Further hearing was adjourned till 19th instant.

Government Help to Distressed Weavers

CALCUTTA, November 8. The Government of Bengal have sanctioned Rs. 30,000 by way of gratuitous relief to buy up products of weavers of Bankura district as a measure to afford them relief during the acute distress which is prevailing there. Bankura is well-known as a silk-growing district and this act of the Government has been highly appreciated by the people affected. The product will be bought by the Government at the ordinary market rates.

An Interesting Ceremony.

CALCUTTA, November 8. To-day is the Bhadratriya festival day, or Brother Day when Bengal girls entertain their brothers and present them with gifts and feed them after putting a mark of sandal paste on the brother's forehead uttering invocation to deity to ward off death and disaster from the brother. The Maharaja Kumaris of Burdwan have on this occasion issued cards to all members of the Bengal Ambulance Corps at the front. Each card bears on obverse a photograph of the two Maharaja Kumaris of Burdwan with an inscription "Bhadratriya 1915. To remind you of your sisters in Bengal who pray for your glory and success." On the reverse is the name of officer, non-commissioned officer or private to whom the card is addressed. Each card is accompanied by a gift of clothing from the Maharaja Kumaris. It consists of a silk dhoti and chadar for Lieutenant-Colonel L. H. Nott, I. M. S., Commandant, a gold bordered cotton dhoti and chadar for each British Commissioned Hindu Officer as also for each Indian Warrant Officer and plain dhoties and chadars for each non-commissioned officer and private. The Maharaja Kumaris have also set a sum of money for defraying the expenses of a good Bhadratriya feast.

BOMBAY.

THE LATE SIR P. M. MEHTA.

Mahomedan Educational Conference.

BROACH, November 8. At the meeting of the Mahomedan Educational Conference, held at Broach reference was made to the death of Sir P. M. Mehta by the President and Nawab Nazim-ul-Ikhan. The latter said that by the death of Sir P. M. Mehta not only the Parsee community, but the whole of India suffered a great loss. His death was an imperial calamity. The Conference agreed to send a message of condolence to Lady Mehta and family.

Indian Association's Telegram.

CALCUTTA, November 8. The President of the Indian Association has sent the following telegram to Lady Mehta, "Indian Association's deepest sympathy in your recent bereavement. Your loss is India's loss irreparable. May you and comfort in the whole nation grieving with you."

Moslem League's Resolution.

LUCKNOW, November 8. The Council of All-India Moslem League has adopted a resolution expressing profound sorrow at the demise of Sir Pherozeshah Mehta.

The King Amongst Politicians.

LAHORE, November 8. "H. L." (believed to be Mr. Harbans Lal, the well-known Congressman in the Punjab) in writing to the "Tribune" pays his personal tribute to the deceased Sir P. Mehta, in the course of which he says:—"He will be mourned by Hindus, Muslims and Parsis alike; officials and non-officials will equally miss him; Bombay will feel the loss of the City dead; others will feel that a great commander had laid down his arms. A stout heart has died of heart failure. Whenever I came near him, I felt a natural awe and in spite of his 'Don't Ho!' extended to all I felt as if I was in the presence of a master and must behave myself. I observed him keenly in all his head and face movements and followed him closely in his utterances and tried to grasp his arguments. I found him transparently sincere, clear-headed, clear-voiced, strong of conviction and always aiming at the practical and not the ideal. He was, therefore, a statesman and not an agitator. Sir Pherozeshah will be much missed in Bombay but he will be greatly missed in Indian politics. Of all the great men who founded the Indian National Congress Sir Pherozeshah was the last of the line. Of practical politicians we have still many amongst us to spare. But where shall we find a man to whose bidding the whole country will bow and to whom will willingly entrust the settlement of any knotty problem that may be possible to settle by a compromise with authorities? He was a real King amongst politicians and 'Le Roi est Mort' but we cannot say in his case 'vive le roi'."

A Serious Dacoity in Bombay.

BOMBAY, November 8. A daring dacoity accompanied by murder of Policemen occurred at 4 o'clock this morning at Kharra Bandra. When 5 Pathans armed with knives and daggers broke into a Marwari's shop. In the shop lived a Marwari whilst his son was in the adjoining room. The Pathans entered the shop brandishing their weapons in front of the Marwari threatening to kill him if he shouted and demanding keys. The Marwari handed over the keys but his son was roused from sleep and grasping the situation he ran out and shouted for the police. Five Policemen at once responded to the call. The Pathans driven to desperation came out from the shop and made a rush at the Police. The Policemen boldly faced the attack and would not let the dacoits run away. Tied to their finding themselves surrounded made free use of their weapons and attacked with the result that one police sopy named Bhugwan was mortally wounded and he fell. The Head Constable Joseph Caitan displayed conspicuous bravery by arresting one of the Pathans who tried hard to free himself. Though exhausted Caitan would not let go his hold till other policemen came to his assistance and secured the man. Caitan then fell exhausted and

became unconscious. Inspector Griffith on being apprised of the dacoity repaired to the scene and took possession of two of the Pathans who had been arrested. The Policemen who were all more or less injured were sent to the hospital. Policeman Bhugwan had his right shoulder almost severed and his heart was stabbed and he was dead when Mr. Griffith arrived.

Mr. Gandhi Publishes Statement of Accounts.

Indentured System Must Go.

BOMBAY, November 9. Mr. M. K. Gandhi has issued from Ahmedabad an account of income and expenditure as up to 31st January last in connection with the passive resistance movement in South Africa. He shows that the total income for the fund amounted to £27,324 of which Bombay contributed the largest item, namely £18,901 while Madras contributed £4,005, Rangoon £2,136, Nairobi £150, Zanzibar £33 and London £356, while the funds acknowledged in the "Indian Opinion", a Natal paper amounted to £1,054. The major items of expenditure are relief £2,553, traveling £2,258, Johannesburg office £1,070, Durban Office £1,068, telegrams and cables £705, London deputation £400. The total expenditure is given as £11,600 which leaves a balance in hand of £15,724. Mr. Gandhi mentions five points on which the Passive Resistance Movement took its stand and says:—"All these points are covered by the settlement of last year which I consider to be a complete vindication of passive resistance and I venture to state that if more has not been gained more was not and could not be asked for. He says that he does not mean that nothing further remains to be done in South Africa but that for lesser grievances still remaining ordinary remedies of petition etc can be and are at present being adopted. Little is now being heard from South African Indians about these remaining grievances because of the crisis that has overtaken the Empire." "I feel I ought," Mr. Gandhi says "to place on record my strong conviction based upon close personal observation extending over a period of over 20 years that the system of indentured emigration an evil which cannot be mended but can only be ended." He therefore advocates an approach to the Government of India with a view to the abolition of the system from every part of the Empire.

A Scheme of Indian Reform.

By Sir William Wedderburn and Sir Krishna Gupta.

BOMBAY, November 8. Sir William Wedderburn and Sir Krishna Gupta, being asked by friends in India to express an opinion from the British point of view as to the best way of approaching the question of reforms India needs in order to have a fitting place in the British Empire, have prepared a statement on the subject, which is being circulated among the non-official Indian members of the various Legislative Councils. The suggestions are as follows:—What India now desires is firstly, an effective movement towards.

Self-Government Within the Empire

on the lines suited to India's special requirements, gradual but persistent development of the representative institutions in every grade of legislative and administrative authority. This development would be in accordance with the principles of freedom and progress universally accepted throughout the British Empire. Secondly, pending such trust in Indian people the Government should without delay redress

Certain Definite Grievances

which make themselves acutely felt while India is taking her part in the defence of the Empire. Among these are:—The exclusion of Indians from commissioned ranks of the army, refusal to accept Indians as Volunteers and general disarmament of the people under the existing system. All power in India is practically with the officials. Practical steps should now be taken to enable India to undertake successfully the duty of self-government. As regards legislation in England a place should be found for Indian representatives to voice the wishes of the vast population of India. As regards

Legislation in India

the reforms of Lord Morley and Lord Minto which increase the Indian element in the Legislative Councils may be carried to the legitimate conclusions by establishing elected majorities in all Councils by removing anomalies in the existing elective regulations and by assigning larger representation to the educated classes with increased powers of control, especially in financial matters.

Administrative Reforms

should be made to fit in with the special conditions of Indian life, the spirit of self-government being built up on the solid foundation of ancient village communities which, were fallen into decay, should be carefully restored to on a popular basis. All that pertains solely to a village should be administered by a village organization and similarly matters pertaining solely to a district should ordinarily be administered by a District Executive Officer acting with the assent of a representative Council. As regards supreme and local Governments the

Executive Councils

should consist of representative men, Indian and British, the Viceroy and the Provincial Governors nominating their colleagues with the approval of the Secretary of State. Permanent Civil Servants should, as in England, remain servants permanently and should not ordinarily be admitted to Executive Councils, which are the governing bodies analogous to the Cabinet of a British Prime Minister.

Council of the Secretary of State

may be made the most important link between India and the Empire, the object being to maintain touch between Indian sentiment and the authorities at the seat of power. With this object the Council should consist of not less than nine members, one third representatives of Indian public opinion one third officials with recent experience of Indian administration, and one third men who have made their mark in British public life. A new factor in Imperial relations will be brought into play when after the war a Conference is held for the

Settlement of the Questions Affecting the

Empire. They further recommend that a deputation of three or four Indian leaders should go to England when time is ripe to bring the case of India effectively before the British public.

The Aryan Brotherhood Conference.

BOMBAY, November 8. After two days' adjournment as a mark of respect to the memory of the late Sir Pherozeshah Mehta, the Aryan Brotherhood Conference met this evening and passed eight resolutions, pleading for sustained and organized effort to educate the Hindu community as to the numerous disruptive evils of caste system and to take definite practical steps to remove the evils which are considered as an obstacle to the political, social and economic progress of the country. It was also resolved that the progress of the country depends on education and elevation of the womanhood recommending the people holding all these views to live consistently with them. Marriage between the Hindus of different castes was advocated and the legal obstacle in the way was deplored. The draft bill for sanctioning Hindu marriages between castes, prepared by the Conference was also accepted. It will be forwarded to the Government.

PUNJAB.

Enemy-Aliens to be Repatriated.

LAHORE, November 7. The "Civil and Military Gazette" says a number of Germans and Austrians of whom there were about thirty in Punjab will, it is expected, be repatriated about the middle of this month owing to the recent raising of military age in two enemy countries and several of these who would otherwise have been repatriated will be permanently interned as prisoners of war. There are, we understand, aliens of enemy countries in the province. These by virtue of their naturalization are treated as British subjects.

A Telegram of Condolence From Their Majesties.

LAHORE, November 8. The Hon'ble Mr. Justice Scott Smith and Mrs. Scott Smith have received a telegram from Their Majesties the King and Queen expressing deep sympathy with them on the loss of their son in the service on his country.

SOUTH INDIA.

English Can Never be the Lingua Franca of India.

Dewan Krishna Nair on the importance of Vernaculars.

CALCUTTA, November 8. In the course of his reply to the address presented by the people of Paravoor during his visit Dewan Bahadur M. Krishna Nair, Dewan of Travancore, made interesting observations on the language problem. He was very glad to note that they were one with the Government in the policy adopted by them regarding the vernacular education and heartily appreciated the exertions of the Government to raise the status of the vernaculars. "It is very important," said the Dewan, "that people should appreciate the actual bearings of this momentous question in all aspects. All over India there is a new sense of responsibility felt towards the vernaculars. The national consciousness has been awakened; the public have been roused to the extreme urgency of giving greater prominence to vernacular education." They all recognised the greater benefits that have accrued to India and must accrue in future from English education, but he was sure they would agree with him that the English language would never be the language of the people of India. The West could be explained to millions in East only through their Vernaculars, and that was what they had to do in Japan and that was what would have to be done in India also. The Philosophy, Science, Art and literature of the West would reach the masses in India only through their mother tongue. The Travancore Government realised this and were trying to do their part of the duty. The Dewan exhorted the citizens who received English education to translate the great books of the West, and spread modern knowledge among their countrymen through the vernaculars.

MYSORE.

A European Professor Arrested.

BANGALORE, November 8. Mr. F. W. Quinton Anderson, Late Professor of Maharaja College, Mysore has been arrested at Dhanushkodi while on his way to England via Tuticorin for alleged breach of trust in respect of a Ross sporting rifle valued Rs. 250 the property of Mr. Sauramadrail Urs, Mysore. Mr. Anderson will be brought back here to answer the charge.

(LATEST TELEGRAMS.)

An Armed Vessel Sunk.

LONDON, November 8. The Admiralty announces that the armed naval tender "Tara" has been attacked by two enemy submarines in Eastern Mediterranean and sunk. Thirtyfour of the crew are missing.

LONDON, November 9. The Communique says there were violent artillery actions particularly in Artois, in Loos and Givenchy sectors and in Champagne, east of Tulle and north of Massiges. There was renewed sharp fighting with grenades at close quarters in Vosges.

ROME.—The capture of a summit yesterday afternoon of a long contested and formidably fortified snow clad Caidilana is recorded in the communique. The summit was won after desperate resistance. A hundred prisoners, a machine gun, and quantities of munitions were captured.

LONDON, November 8. PARIS.—An important statement in the Petit Parisien throws more light on Lord Kitchener's Mission. The statement emphasises that Earl Kitchener having arrived at a thorough understanding with the French Government is proceeding to the Dardanelles, Egypt and Macedonia. He will thus review the various fronts where fighting is proceeding or may occur. Then he will report to London and Paris the result of his investigations which it is hoped will achieve a complete co-ordination of efforts of the Allies and perhaps lead to plans at present not foreseen.

SALONIKA.—The Allies have agreed to construct a new jetty and open a new thoroughfare to make easier communication with the station. The Greek authorities will give every facility possible.

It is understood that the cabinet has elected a War Council consisting of Messrs Asquith, Balfour and Lloyd George with Sir Edward Grey as fourth member when questions of Foreign Policy are being considered.

జాబులు

I

ఒక ప్రశ్న.

అయ్యో,

పాతకమునకు యీ క్రింది శ్లోకమునకు బుట్టుపూర్వీకములను బ్రతినిధిత్వమును వ్రాసిన బాధ్యతలు.

శ్లో॥ ఉత్తమో వైష్ణవశ్చేంద్ర

అథా పృథ్వీశ్చ స్యుః

ఏవ ఆహూయతే కుర్సు

చైతన్యం హి చైతన్యం హి॥

ఒక యాంధ్రుడు.

II

అక్షానము

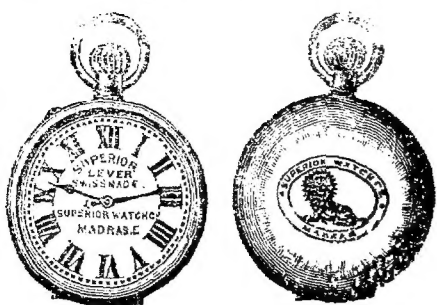
అయ్యో,

అక్షానము! నీబలమునకు సాటిలేదు. నీయధికారమున కడ్డులేదు. నీయగ్రమునకు కంతులేదు. జ్ఞానమునకు నీది, సమయము చిక్కుట తడవుగా వాగమించి, నీమాయావాగురకు లోనుజేయసామర్థ్యమునకుగలదు. నీసర్వాత్మనువర్ణనీయము. అట్టియొక జ్ఞానకూర్మిని ప్రవర్తిల్లువాడవై నీ అధికారమును గూర్చి చెప్పదలచుట వెట్టియూహ. నీదాసానురాగులై, సదా నీభాగ్యవతికలై, ప్రస్తుతము మెలకు మాపట్టుకాలిజాతి వారియందు నిజానము కలుగజేయుతలంపున నా కానిందు యత్నములన్నిటినియ్యి యోజకముగాగ జేయుచుంటివని గంజాము, విశాఖపట్టణము మండలములలో నీజాతీయముల నుయ్యగ 10,000 కన్న నెక్కువగా నీయున్నావు. నీగంధర్వ నీమాయాపాతకములకుజీర్ణి నీయధికారమునకు లోబడియే యున్నావు. నీలో నూటికొక్కరై నను ఆంధ్రాంగ్లేయభావములలో నిపుణులములిగి జ్ఞానసంపాదకులు గావించుట మాద్యులులకంత విపాకకరమో నీవ్రూహించుచున్నావో? వాస్తవమునకు జరిగిందా? అక్కటా! వారు నీనిజపురులో? నీరి నెప్పటికిని నీదాస్యమునుండి విముక్తలక జేయదా? ఆహ! సోదరులారా! మీ రి జేసేమోహపాతకముచే నెంతకాల మిట్లు బద్ధులైయుండెదరు? మీజాతి, మీయతము, మీభావ, మీ వృత్తి వేయే? మీసర్వస్వము క్షీణదశ నొందుచుండ, మీ మనము తెట్లోన్నుచున్నవి? అటువికులకునూడ తమతమ జాతి మతాదులయందు దహరమును నభిమానము కలిగియుండుట మీకు గోచరముకాదా? కటకటా! మీజ్ఞానదశకురాని యాంధ్ర లోక మెక్కిలెయు జాలిబూనవండుట మీ దౌర్భాగ్యము కన్న వేరేమి కాదు! అన్నలాగా! నీనొక్కమాట చెప్పి దను వినును. ముకులములలోని విద్యాధికులు లేకుంటే సంఘ మరాచాచారులను బాంబోలి, సంస్కరణ మొనర్చుచు, విజ్ఞానజేజును పుష్కటింప జేయుటకు వలయుపడకున్నది. కావున నేడవరకు 18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-2291-2292-2293-2294-2295-2296-2297-2298-2299-2300-2301-2302-2303-2304-2305-2306-2307-2308-2309-2310-2311-2312-2313-2314-2315-2316-2317-2318-2319-2320-2321-2322-2323-2324-2325-2326-2327-2328-2329-2330-2331-2332-2333-2334-2335-2336-2337-2338-2339-2340-2341-2342-2343-2344-2345-2346-2347-2348-2349-2350-2351-2352-2353-2354-2355-2356-2357-2358-2359-2360-2361-2362-2363-2364-2365-2366-2367-2368-2369-2370-2371-2372-2373-2374-2375-2376-2377-2378-2379-2380-2381-2382-

ఓక్సు ఆంధ్ర కంపెనీ, ఇంజనీయరులు, 9, వ్రాడ్వే, మదరాసు.

సుపీరియరు లీవరు జ్యూవెల్స్ (రిజిస్టరు) వాచ్

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో (3-0-0) మూడురూపాయలు పోస్టేజీ 0-4-0.

మొదటి

రెండవది

మేమిటిరకు రెండవదికంటే స్విచ్గ్లాస్ నుండి కట్టిన వెలా వై గడియారమును రక్షించి యందఱకు తృప్తికరముగా కంపుచండినది యందఱతెలిసిగదే. ఈ ఘోరయధనము ధనవ్యయప్రయాసలకు వెనదియక మనఃపటికన్న మేలి మిగ నందఱయొకన కంటెంతో వైచిత్ర్యమున నుండుమాదిరి గడియారములను ఈమూడవతరారి రప్పించితిమి. దీనిచే మాకు కట్టుబడివున్న అధికముగ తగిలినను లీదసాదలును కొని యానం దింతురను నుద్దేశముతో నదేవతలకే యిచ్చెదము. మనఃపటి గడియారము రక్త మూవ్ మెంటు. ఇప్పటిది గిల మూవ్ మెంటు. ఇటుల దానికి దీనికి భేదము విశేషముగ నుండును. దీనికి దానిని నుంచి చూచినయెడ భేదము తెలియును. ఇందు మా కంపెనీచేయి ఎర్రనిసిరాతో బయిట నుండును. (సింహము) గురుకుతో మాచేయి గడియారము వెనుకముఖాన చెక్కబడియుండును. ఇదియే మాకు రిజిస్టరు ప్రభుత్వముగ్గి దీని పరివాసితన ముపు కష్టము చక్కవార్తలను కంపు లనుర్చియుండును. డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూముండును. దీనిచే గడియారమున గుమ్మ మొదలైనవి చేరవు. జేయేల! ఒకటి తెప్పించిచూడుడు. ఈగడియారము నుండునెట్లెమిన మాకంపెనీచేయి గడియారముచేయి గిల్లు అక్షరములతో నుండును. వెల్మెముతో లోకట్టున గ్యారంటీ పులియుండును. చక్కని గొలుసుతో వెల రు. 3-0-0 పోస్టేజీ 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో వెల 3 రూపాయలు. పోస్టేజీ 4 అణాలు.

ఇది మాకొకై సిద్ధపఱచబడినది గాన నెవరికైనాండదు. లీదసాదలును గొనుడు రనియే కట్టిన కల నందితిమి. వెలస్వల్పమైనను ఫలమధికమని యనుభవమున తెలియను. దీనికి వెనుకముఖాన మాప్రేరణమార్కు చెక్కబడియుండును. ఇది మాసాంధి గడియారములకు తప్ప వేరేనుండదు. కాన మాగడియారములను గొనవారు మార్కును జూచి తీరావలెను. ఇది దృఢతల మైన సామానముచే జేయబడి, డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూము కట్టియుండుటచే, చాలకాలము నిలివక తృప్తికరముగ పనిచేయును. పరుగెత్తినను, బానిసదీను, గుట్టుపుస్సారిచేసినను కొన్ని గడియారములకు అగదు. సుయైనకాల చూచు చూపుచుండును. మే మారకకర్షించుటచే ఫలమేమి? ఒకగడియారమును దీని కరతీంచిన కల్యాణత్యములు వెలియును. గడియారము వెల్లవై (ఇండియన్ మెయిల్) అను వేరుండును. వెల్మెలోపల గ్యారంటీపుత్ర ములికించియుండును.

- ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసుదూముగలది) గొలుసుతో 8-0-0
ఈగడియారములను మావద్దదొరకును.
 - ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0
 - రంజున్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0
- మాచిరునామా:—సుపీరియరు వాచి కంపెనీ, పోస్టుబాక్స్ నెం 167, మదరాస్.

గ్యాలీస్ మోటారు పాతశాల

మోటారు వైకిల్లు, కార్లు, ప్రయాణికులకు సర్వీస్ కార్లు, కాలనీకారులు ఈ క్రింది ఆద్రెసుకు వ్రాయును.
ఈ కంపెనీవారు ఆంగ్లము, విశేష కాలము నుండి మోటారు కర్తమున ప్రసిద్ధిచెంది యహోరాజులు, రాజులు జమీన్దారులచే అభిమానింపబడినవారు. మీకు క్రొత్త కార్లుగారి, పాత కార్లుగారి మంచివిగాను తీసివెళ్ళగలరు. తిరుగ మీ కార్లును కాలనీకారులయెడల అమ్మియియ్యగలరు. ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చుటమాత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లకు కాలనీకారులైన ట్రైల్లు, ట్ర్యాబులు యితరసామానములు యావత్తును మీకు చౌకగా అమ్మగలరు. మోటారుబండ్లు అద్దెకియ్యగలరు.
గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారుఇంజనీయర్లు

24 జనరల్ పీటర్స్ రోడ్డు
మకాంబురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.
మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమున, నడుపునిర్మాణమున, బోధనాభ్యసముల నిజమగును. పరీక్షక గమనిక:—పాఠశాలవిద్యార్థులకు ఉచితముగదనతియ్యు, భోజనాదికములును ఏర్పాటుచేయుటకును. పరీక్షలకు పుస్తకమున క్రానుప్రారంభమునకు తయారైన వెనాకటి శిష్యాత్వముచేయుటకును. క్వీస్సు సంఖ్యయేదీనికొనబడును. మేనేజరు గారికి వ్రాసికొనుడు.

క్రింద క్షేపణలైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని రంగుల చిత్రపటము
ప్రతి 1-కి వెల 0-1-0, 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రప్రభకా కార్యాలయము,
పోస్టుబాక్స్ నెం 212, మదరాసు.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్దర్శన మానముల నెరుంగ కోరికగలదేమి? మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్భుత మనకయి యోగ్యతాపత్రిములు మాకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు నమ్మకముగల వారందరు వారి యూహలను, తత్ఫలితములను చెలిసికొనగలరు. దూర దేశముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభనష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరీక్షాఫలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము తృప్తికరమై X జవాబు ఇచ్చును.

- కెడె చక్కని సీప అద్దము 6 0 0
 - సీప అద్దము 8 9 0
 - సామాన్య అద్దము 2 9 0
- ఈ త్రికాలము ఆంగ్లేయభావలో వ్రాయవలెను.
ఆమాభాయి వాగ్భిజీ ఫటల్,
కరంసాద్. ఆనందమూర్తు గా, కైరాజిల్లా
Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand Kaira District

మదన కామేశ్వర లేవ్యం

ఇది మేమాను, సిక్కాక, కుక్షనప్తము, అతిమాత్రము, హరించి మిక్కిలిబలమును ధాతువుష్టి, రక్తవృద్ధిని, యావన సుఖమును, సంకాపప్రాప్తిని, సరములకుల్యమును కలిగించు రుద్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 కు 1 డబ్బీ రు. 1-0-0
ఘనసారచండిని:—ఎరుపు, తెలుపు, పసుపు, అంటు పెగిలోగలము మాత్రపుమంటు, తక్షణమే మాన్యును.
2 సీసాలు చాలును. సీసా య: 1-4-0 వి. పి. చార్జీ వరు.
ఆయుర్వేద సమాజ్, బొంబాయి. గుంటూరు జిల్లా.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

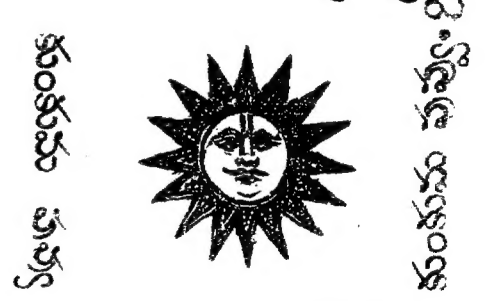
(గంభీర:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

తైలినులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశ రుసుము లేదు. సిద్ధమయిన సంచిక: పి. పి. గా వంపురుము కలయవారు:—ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, 145, కాలిఫోర్నియా, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం!
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశిష్ట విశేషములను ఆ నేకకావ్యములలోనుండి గ్రహించి లోక తేజమున గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో జన్మించిన ప్రతిమనుష్యుడును అవశ్యముగా జయన కలయును. ఈ పుస్తకమునకు వెలలేదు. తపాలాఖర్చు లేదు. వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవింద్, ఆలంకర్షణ బోర్డు, 157 బ్రాడ్వే, 96 మాంటురోడు, మదరాసు.

సర్వరోగ కుతారము.
ఈ క్రింద కనబడిన మందును కాలదేద భేదములు లేక ఆచాలవృద్ధులకు స్త్రీపురుష తిరువురును సేవించిన ఎప్పుడును నిరోగులుగ నుండగలరు.
మనమంజరి మాత్రము.
40 గల డబ్బీకయము రు. 1-0-0
రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ
20 చీనాబజార్ రోడు మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

శృచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మూవద్ద దొరకును. కొనువారు మూర్ఖము పురుగు గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలెను:—

ఎస్ నారాయణ అండ్ కంపెనీ.
21, హమ్మంసీద్, బొంబాయి.

ఉమ్మిడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

షరాపు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు.
తెలి విలాసము:—“ఉమ్మిడియాద్”

ఇందుక్రింద కనువరచినట్టిన్ని ఇతరమైనట్టిన్ని బర్మానైజులకు తగుమైనట్లు ఇమిలేషక్ కెంపులున్ను వైక్రాంతములు వగైరా కమలములున్ను బేదకానులు అణాకానులున్ను బంగారపు నగలున్ను పైరాళ్లుగల నగలున్ను, పట్టు రుమాళ్లును కావలసినవారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డర్లు కంపుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.

